VURSURUNUS SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XIII
Nº 793
Miércoles 13 de Julio de 1988

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

493

Masiva manifestación en Erevan

Moscú, 10 (Reuter) Entre trescientas mil y cuatrocientas mil personas se reunieron hoy en el centro de Erevan para manifestar en favor de la continuación de la huelga iniciada hace una semana.

El militante nacionalista **Moises Godissian,** entrevistado por teléfono desde Moscú, precisó que la manifestación se desarrolló a menos de un kilómetro de la Plaza del *Teatro, escenario hasta ahora de las principales manifestaciones, y que fue cerrada el sábado por las fuerzas* de seguridad.

Cientos de policías sustituyeron hoy a las tropas del Ministerio del Interior, que rodearon ayer la Plaza.

Sin embargo, numerosos militares seguían patrullando las calles de la Capital Armenia.

Según el mencionado militante nacionalista, en la ciudad ondeaban hoy banderas negras en señal de duelo por la muerte, en el aeropuerto de Erevan, de por lo menos dos manifestantes.

La huelga, iniciada el pasado lunes, tiene como principal reivindicación la anexión a Armenia de la región de Nogorny Gharabagh.

Vuelven las manifestaciones en Erevan.

Cien mil lituanos apoyaron el reclamo armenio

En una gran manifestación realizada en Vilna, Capital de Lituania alrededor de cien mil manifestantes plantearon reivindicaciones sobre una mayor autonomía local y también exhortaron a las autoridades soviéticas a convocar a un referéndum sobre la **autodeterminación de la disputada región de Nogorny Gharabagh, a más de mil seiscientos kilómetros de distancia.**

El Grupo de Iniciativa leyó un memorándum en que propone que los armenios de Nogorny Gharabagh voten sobre su autodeterminación en un referéndum.

La multitud votó por unanimidad en favor de la iniciativa. El memorándum será elevado al gobierno soviético.

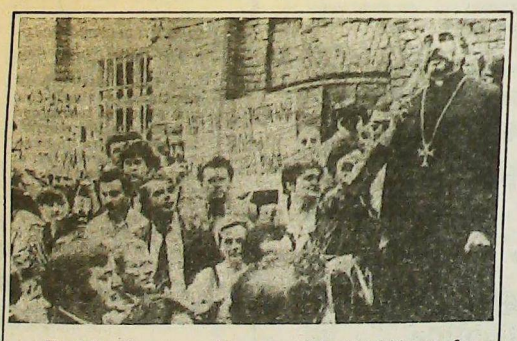

En Moscú, que se ha convertido también en foco de las reclamaciones proarmenias, se ve al Padre Dirán Gureghian, exhortando a un grupo de manifestantes reunidos el domingo en el cementerio armenio.

Monumento a Karakilisé

Radio Erevan anunció, en su emisión del sábado 9, que en Kirovagan (Armenia) fue colocada la piedra fundamental de un monumento en recordación de la batalla de Karakilisé, cuyas obras se iniciarán de inmediato.

Así mismo informó que se ha iniciado un movimiento destinado a reivindicar la memoria de numerosos patriótas que lucharon por la libertad de Armenia, y que hasta el momento permanecían en el anonimato.

Paralización industrial en toda Armenia

Moscú, 7 (AFP) Parecería que la huelga general, ahora iniciada en demanda de una pronta decisión en cuanto al reintegro de Gharabagh al territorio armenio, se está extendiendo desde Erevan a toda la República, con la consiguiente paralización de la industria y el transporte.

La prensa soviética, así como la agencia armenia de noticias **Armenpress,** confirmaron que un joven resultó muerto y decenas de personas heridas durante el enfrentamiento ocurrido en el aeropuerto de Erevan el martes último. El joven Jachik Zakarian, que fuera herido por una bala de plástico disparada por un soldado de la fuerza encargada de sofocar las manifestaciones, falleció en el hospital de Erevan, lo cual confirmó también el Ministerio del Interior, en un comunicado por Radio Erevan, aunque sin proporcionar nombres. El Ministerio agregó que se habían entablado acciones criminales en el caso del joven fallecido, aunque sin proporcionar mayores detalles.

Por su parte, la información de **Armenpress** dice que "los manifestantes trataron de golpear al soldado y éste actuó en defensa propia".

El entierro del joven muerto fue acompañado por miles de personas que se concentraron en la Plaza de la Opera.

(continúa en pág. 5)

Cronica gráfica

Los 20 años de la Iglesia San Jorge

Monseñor Pouniatian durante la celebración del oficio religioso.

El cantante del Colón, André Manoukian, durante su recital. Acompaña la pianista Berdjuhí Tokatlian.

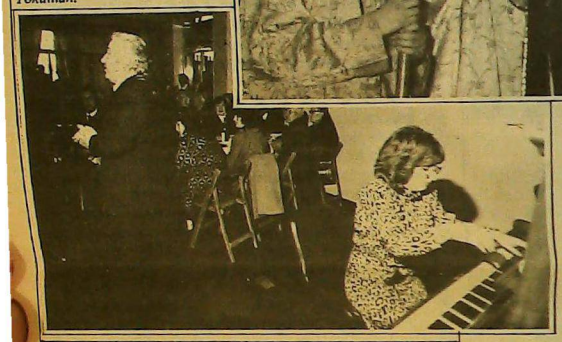

Aspecto del póblico asistente a la Misa.

El domingo 26 de junio pasado tuvo lugar, en Vicente López, la celebración del 20º aniversario de su consagración parroquial.

La siguiente es una crónica gratica de los hechos conmemorativos.

Aspecto parcial de los participantes del "madagh".

cabecera de la mesa del "madagh".

Confitería "Armenia"
PRODUCTOS ORIENTALES
T.E.: 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1317

Koulaksizian Hnos. S.A.
FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560 - (1678) CASEROS
TE. 750-5883/3501/4632

Acto Público
En el año de 70º aniversario de la
GESTA DE SARDARABAD
Con la participación de exponentes Artístico-Culturales de la Colectividad
Lunes 1ero de Agosto, 1988 *21,00 Horas*
Teatro Sala 1
Boulogne Sur Mer 547
Organizan:
Instituciones de la Colectividad Armenia

VIDEO Y FOTOGRAFIAS
VIDEOLOOK
JUNIN 49 - 3º "J"
TEL. 953-4135 / 258-8786
PUBLICIDAD
SOCIALES
RETRATOS

SERVICE DRIVE
Personal de Limpieza por Hora
Empresas - Locales - Oficinas - Fábricas
Colegios - Sanitarios - Casas Familia
Consulte: 89-3518

PROFESIONALES
MEDICOS

Dra. Azaduhi Libertad Telecemian de Anger
Médica - Psicoanalista
Miembro adherente de la Asociación Psoclanlistica Internacional
Tratamiento de Familias, Parejas, Adolescentes y Adultos.
Bilinghurst 1663 P.B. D **TE. 826-9267 91-8332**

ESCRIBANO
GREGORIO HAIRABEDIAN
ESCRIBANO
Av. Roque S. Peña 570 **331-5761 34-1579**

Habría habido disturbios en Armenia

Según noticias procedentes de Moscú, publicadas en el diario **Clarín**, el 5 del corriente se habrían producido graves disturbios en Erevan, debido a enfrentamientos entre manifestantes y fuerzas del ejército enviadas desde Moscú.

La noticia consigna que los desórdenes se produjeron en el aeropuerto local, aparentemente como repudio al **arribo de tropas y pertrechos militares** enviados desde Moscú. Otros informantes dijeron que los desórdenes fueron provocados por el arribo de cientos de armenios que huían de Bakú, capital de Azerbaijan.

Cabe señalar que el aeropuerto había sido previamente cerrado, luego de haber sido ocupado durante dos días por centenares de personas que imposibilitaron el aterrizaje de aviones para respaldar una huelga en a favor de la reivindicación territorial de Nogorny Gharabagh.

Si bien en los últimos días hubo una tregua en los paros y manifestaciones, a la espera de las resoluciones de la XIX Conferencia del Partido Comunista, se supo que dicha Conferencia no discutió el tema de Gharabagh.

Según Igor Muradjian, uno de los líderes del Movimiento de Autodeterminación del Pueblo Armenio, habría perdido la vida, por un balazo en la cabeza, el joven Jachik Zakarian, de 22 años. Por su parte, el artista armenio Kuryun Nahabidyan, aludió al asesinato de tres estudiantes no identificados por parte de "los soldados".

Un funcionario del Ministerio del Interior soviético dijo que el número de muertos en los enfrentamientos era inferior a tres, mientras que Vadim Perfiliyev, portavoz de la cancillería, afirmó en rueda de prensa que 36 personas resultaron lesionadas, por lo que recibieron atención médica, y que **"no hubo muertos"** en los incidentes. Asimismo, Perfiliyev dijo que las tropas habían intervenido para **desalojar pacíficamente** a 400 manifestantes llegados desde la Plaza de la Opera y que ocuparon el edificio principal de la terminal aérea de Zvarnots, mientras más de 1.500 quedaron concentrados fuera del edificio.

Izvestia, órgano del gobierno, **reconoció que la situación había empeorado, lamentando que los dirigentes locales no estén a la altura de los hechos.**

Por su parte, el Comité de Huelga de Erevan lanzó un llamado al paro general, el que fue acatado en forma total.

...ción industrial

...B. 1)

...a estar por las ...estaciones del voce... **Armenpress**, el joven ... sido herido en una ...era cerca del aero... ..., poco después que ...manifestantes inva... ...la aeroestación In... ...do que quienes allí ...an se plegaran a la...

...prensa soviética, por ...ge, informó que unas ...personas ocuparon ...opuerto para protes... ...tra la falta de res... ...al problema de la re... ...or parte de la recien... ...ferencia del Partido ...ista.

...ueblo en lucha con la adversidad

...Nación:

...últimas semanas ...reiterado las noti... ...ridas a los suce... ...ulados con los ... de la comunidad ...en relación con la ...e Nogorny Ghara... ...ntro del territorio ...SS.

...stencia del *pueblo ...es una prolongada ...su unidad e inde...* ...Tan ásperas co... ...giones que habita ...o las vicisitudes ...debido recorrer a ...e los siglos. Comu... ...consolidada diez ...as antes de Je... ...o, debió sobrellevar ...os de sometimiento ...os de otros de auto...

...el advenimiento del gobierno comunista, Armenia se constituyó en una de las tres repúblicas soviéticas de la Trascaucasia. La región de Nogorny Gharabagh, ahora en crisis, aunque tenía mayoría neta de habitantes armenios (85%) fue anexada -sin embargo- a la *República de Azerbaijan, por razones de estrategia política stali*niana.

En esa zona la convivencia entre armenios y azeríes es muy difícil, ya que está cargada de antiguos y de nuevos conflictos. En su origen se apreciaban las incompatibilidades étnicas y religiosas, de ahí que los cristianos armenios y los musulmanes azeríes estén en permanente fricción.

El pueblo armenio ha peticionado por medios pacíficos y con intensa adhesión la reunificación de Nogorny Gharabagh con su república desde los comienzos del régimen bolchevique. La diáspora armenia en el mundo ha mantenido honda fidelidad a ese ideal y vela por ello donde se encuentre; desde luego, también en nuestro país, donde la comunidad es numerosa.

El reclamo de unidad se ha repetido ahora. Mientras tanto, *los incidentes han acrecido. En el último tramo se ha sumado* otra cuestión que ha obrado como desencadenante: la presencia de dos plantas químicas en Gharabagh que provocaban contaminación ambiental. Las demandas por el cierre de esas fábricas fueron seguidas por la intensificación de los reclamos territoriales.

El gobierno de Gorbachov trata de deslindar las protestas recientes de las antiguas, y ha postergado el tratamiento del problema clave de las nacionalidades en pugna, ya que esto puede producir una cadena de litigios semejantes en su extenso territorio y contradice, además, los conceptos del socialismo marxista.

Por lo que puede apreciarse, la voluntad del pueblo armenio no ceja. Aunque parcelado en tres naciones, intenta en este momento recobrar al menos la unidad dentro de la URSS. La aspiración se ha gestado a través de un largo y cruento camino de sacrificio de vidas; merece, pues, la más alta consideración. Por otra parte, la "glasnost" del actual gobierno soviético afronta aquí una dura prueba. El modo como lo resuelva dará una indicación de su verdadero sentido.

DAMNIFICADOS
AUTOS Y CAMIONES ROBADOS
—ACCIDENTES DE TRANSITO
—DEFENSAS PENALES (Capital y Provincia)
Estudio Jurídico del Dr. Eduardo A. Nigolian
Rivadavia 461, 2do A. Cap. Fed. Tel.: 941-9969; 42-3915
(Atención las 24 hs.)

...nises
...uellos
...ilados
CASA Rivera
CORALLO, CUFARO Y CIA.
...ilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
...órdoba 4902
T.E.: 773-2800/772-3288

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

Lutufyan Hnos. S.A.
Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados
Larrea 738 Cap. Fed.
Francia 275 San Martín (Pcia. de Bs. As.)

HOKEHANKISD

El domingo 17 de julio haremos oficiar una **Misa de Responso** en la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador, en memoria de nuestro querido esposo, padre y abuelo

Eduardo Tcharian

con motivo de cumplirse el 4° aniversario de su fallecimiento.

Invitamos a todas aquellas personas que lo conocieron, a estar presentes para rezar juntos por su eterno descanso.

Su esposa **Silvia Marangossian**
sus hijos y nietos

Armenia al día

Templo del siglo VI

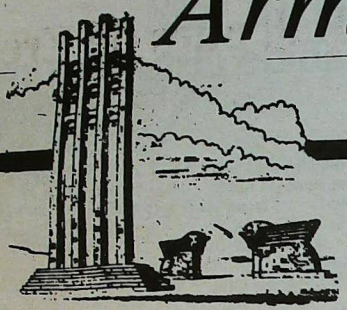

En Leningrado

Templo Apostólico Armenio

"Esta alegre noticia quiero transmitirla a todos los creyentes, por cuanto en los últimos tiempos nuestros hermanos residentes en Leningrado fueron privados de satisfacer sus necesidades espirituales", dijo el Obispo Voskan Kalpaklan, de Damasco y Grecia, representante de la Iglesia Apostólica Armenia, al informar sobre la pronta inauguración de un *templo armenio en Leningrado.*

"Me alegra no sólo por los fieles de la Iglesia Armenia -remarcó el Obispo- sino también por los creyentes de la Iglesia Ortodoxa Rusa que residen en Leningrado. Ellos también tienen una comunidad la que les han devuelto su templo de San Miguel Arcángel. La reestructuración se hace sentir cada vez más hondamente en la vida eclesiástica. He aquí una de las realidades del proceso revolucionario que tiene lugar en la URSS".

Casas de la cultura en la aldea

Las casas de la Cultura, que paulatinamente se van abriendo en las aldeas de Armenia, constituyen preciosos aliados para la *culturización de los pobladores. No sólo permiten la presencia* habitual de artistas, sino que facilitan el contacto con la literatura y el conocimiento de obras artísticas de valor.

Según el Plan establecido para las zonas rurales elaborado por el gobierno, cada aldea armenia tendrá su centro público integrado por Centros Comerciales y Socioculturales.

El Plan también prevé el traslado de aldeas a terrenos más aptos para la agricultura, y practicar en otras una reconstrucción radical.

auténtica dinastía de trabajadores

Los Zvoian constituyen, indudablemente, una auténtica dinastía de trabajadores. Tres generaciones de Zvoian trabajando en el Complejo Químico-Minero de la ciudad de Alaverdi suman, en conjunto, doscientos años de trabajo.

El jefe de la familia, Garegüin Zvoian, sus hijos Albert y Anushavan y sus hijas Armenuhí, Alvart y Anguín, disfrutan de gran prestigio en la empresa, ganado a través de años de *trabajo eficiente y rendidor.*

Minería

Se activa la ciudad de Artik

El gobierno de Armenia acaba de aprobar un plan destinado a activar el desarrollo de la ciudad minera de Artik, en el noroeste de Armenia. La toba volcánica que se extrae de sus canteras resultó un magnífico material de construcción y ya está siendo utilizado por muchas ciudades de la Unión Soviética. Esta piedra, sumamente liviana, puede ser elaborada a mano o con el uso de maquinaria e, incluso, se puede clavar sobre ella.

Según anuncio de los demógrafos, la población de Artik aumentará al doble hasta el año 2010, y es por ello que se preven importantes asignaciones para la construcción de viviendas, edificios administrativos y establecimientos comerciales y en Artik, que para el año previsto alcanzará la cifra de 30.000 habitantes, se inaugurarán una hilandería, una fábrica de tejidos de punto y una planta de artículos de plástico.

Al teatro ...

Escenificación de un gesto solidario

En setiembre de 1976 un trolebús cayó al Lago Artificial de Erevan, poniendo a sus pasajeros en peligro de ahogarse. Allí estaba, en ese momento Shavarsh Karapetian, campeón y plusmarquista en deportes subacuáticos. No lo pensó un instante y, lanzándose al agua fría, logró salvar la vida de 20 personas. Ese gesto, premiado en su momento por la UNESCO y por la URSS, fue llevado ahora a la escena por Anna Petrosian, quien escribió una obra teatral basada en este hecho, la que fue estrenada en el Teatro Araspeli, de Leninakan, el mismo día en que Karapetian cumplió 35 años.

Sismo en Armenia

Un terremoto sin desgracias personales se registró el 22 de junio, a las 5 horas y 18 minutos,en la República de Armenia. El epicentro del sismo se encontró entre 10 y 15 kilómetros al sudeste de Bavra, en la región de Gukasian.

Según informes oficiales, la fuerza del temblor fue de 6 grados en el epicentro, 4 a 5 grados en Gukasian, 3 a 4 grados en Stepanavan y de unos 3 grados en Leninakan. Se registró el derrumbamiento de algunos edificios muy antiguos.

TEXTIL CENTER

DE GASE LUX S.R.L.

Fabricación de telas laminadas • Sedas
Gasas • Pallettes • Lurex • Exclusividades
Importación

Lavalle 2437 T.E. 962-9118
Alsina 1291 Capital T.E.38-6596

Merceril S.A.

Larrea 237. Capital

T.E.: 48-9343

RESTAURANTE ARMENIO

NUBAR

• ALTA COCINA ORIENTAL

Reserve su lugar
Cnel. Niceto Vega 4615 - Capital Tel. 774-8571
Abierto todos los días a partir de las 20 hs.
Domingos al mediodía

PROFESIONALES

CONTABILIDAD IMPOSITIVA

Dr. Ricardo Delanian
Estudio Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Ríos 283 1° 4
T.E. 3-1141 - CORDOBA

ABOGADOS

Dr. Juan Carlos Merdinian
Abogado
Rondeau 578 T.E. 051-45215
CORDOBA

EMPIECE BIEN SU NOCHE DEL SABADO

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia", trasmitida por LR 3 Radio Belgrano,en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Participe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, LATINARMEN PUBLICIDAD - Depto. Radio.

Balcones de Erevan

Sobre la vieja ciudad de Ereván se han conservado criterios contradictorios: una pequeña ciudad provincial, polvorienta, pero anegada de verdor. Donde hay vegetación y agua se respira un aire reconfortante y se deleita de frescura. En primer lugar esto se refiere a los patios interiores. Después, una casa, incluso una ciudad polvorienta, no se encastilla en sí misma, sino que "está abierta" con sus balcones que dan a la calle.

Una veranda ancha y larga que daba al patio, era un elemento imprescindible de la casa y típica de la vivienda tradicional popular. Comunicaba la casa con el patio, con la naturaleza, a través de sus puertas siempre abiertas, el aire fresco fluía en los apartamentos. Muy distinto es el caso del balcón. Es un invento típicamente urbano creado por el *mero hecho de que en las ciudades construyen casas de dos y tres pisos.* Es que el balcón pone *la casa* en comunicación con el espacio exterior, con la vida de la bulliciosa y alegre calle donde siempre podría ocurrir algo como ocurría realmente. Por lo tanto fue justamente el balcón el que daba acceso directo a la información.

¡Yoghurt, yoghurt! ¡Agua fresca! ¡Verdura fresca! ¡Afiladores cuchillas y tijeras! ¡Compramos trastos viejos! Desde la mañana hasta la noche no se dejan de oír bajo las ventanas los gritos de los comerciantes y artesanos ambulantes. Se entiende de por sí que desde el balcón es más fácil negociar con esa ambulante esfera de servicios.

Desde el balcón se puede mirar a la gente y mostrar a sí mismo. Por la tarde vienen a pararse un rato en él las abuelas vestidas de negro con collares en la frente; niños curiosos y demás familiares. Como que ellos se encuentran en plena calle pero al mismo tiempo es el balcón que les pone por encima de ese constante ir y venir y por esta razón adoptan una pose expresiva, semejando estatuas. Posturas así suelen tenerlas hijas casaderas. No se prohibe a nadie contemplar su belleza como no tenga miedo a dislocar el cuello.

Agrada llamar a un conocido, saludarle desde la altura del balcón y quizás invitarle a casa...

Es agradable sobremanera presentarse a diario en el balcón siempre y cuando éste sea una obra de arte. Fíjense en las columnas lisas o torneadas que llevan capiteles tallados. Arriba, bajo el techo, aparecen arcos adornados con arabescos que parecen ser un encaje de madera. Una visera tallada rodea la cornisa.

El balcón es de madera, todo ornado de arabescos y abajo llevando un soporte forjado en forma ondular. ¡Qué cosa tan linda! Durante los días festivos o solemnidades aparecía otro elemento pintoresco: una alfombra que pendía de su barandilla.

La ciudad seguía su expansión a lo largo y ancho. Desaparecían viejos barrios demolidos por las máquinas y junto con ellos se destruían los balcones. Para muchos esto pasaba desapercibido y eran pocos a los que se les estrujaba el corazón y menos aún los que acariciaban la idea de rescatar algo. Dicen que el difunto pintor Minas Avetisian desarmó y se llevó a su casa algunas piezas de un balcón.

El balcón se inserta en la arquitectura moderna pero es desnudo e inexpresivo. Presenta un piso de cemento y una verja hecha de varillas metálicas. Entre éstas aparecen a veces las verjas enredadas por las plantas trepadoras. El dueño del apartamento coloca afuera, a nivel del piso, cajas con tierra y tiende hilos desde la barandilla hasta la pared. Dentro de dos o tres años la vid, su especie silvestre o la hiedra, transforman el balcón en una sombreada glorieta verde en el mismo corazón de la ciudad. Sin embargo los erevaneses prefieren no salir al balcón, mantener cerrada su puerta con tal de no aspirar gases de escape y no oír el ruido de los automóviles.

No obstante el balcón prosigue su vida, debiéndola unas veces a una inesperada atención de un arquitecto, quien lo adorna con una columna provista de un arco filigranado u otras veces con un panel singular, según sea el empeño de sus dueños. Fíjense Uds. mismos, en las fotos aparecen modelos de balcones viejos y modernos.

Y. Andreasian

UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA
BUENOS AIRES

XVII Olimpiadas Sudamericanas Interligas

11 al 17 de Julio de 1988

Córdoba **Argentina**

Confraternidad armenia

DEPORTIVO ARMENIO

UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA BUENOS AIRES

U.G.A.C.F.

Segunda Fiesta de Confraternidad

Deportivo Armenio - Unión General Armenia de Beneficencia - Unión General Armenia de Cultura Física

SHERATON HOTEL

30 DE JULIO DE 1988 - 21.30 horas

Retire su invitación en estas Instituciones.

Continuaron los agasajos a Ashot Haroutinian

Continuando con el relato de la actividad desplegada por el ingeniero Ashot Haroutinian, Intendente Honorario de Hadjin Avan, mencionamos cronológicamente su recorrido protocolar.

Con el Consul y Vicecónsul de la URSS.

En su visita a Mons. Poumaian.

Viernes 1° de Julio: El Ing. Haroutinian fue recibido por el Cónsul y Vicecónsul de la URSS en la Argentina, intercambiándose expresiones de mutuo afecto.

Por la noche de ese mismo día, en la Cena de Agasajo en la sede de Hadjin Dun, que reunió a 165 comensales, habló en nombre del Consejo Central el señor Nazareth Djeredjian, a quien el invitado respondió con emotivas palabras de reconocimiento. Cerró el acto la palabra ilustrada del Archimandrita Harutiun Vartabed Mouchian.

En la oportunidad, el Ing. Haroutinuan recibió regalos de la filial California de Hadjin, y también del Consejo Central. Por su parte, el agasajado obsequió a la sede de Hadjin Dun con una réplica del Monumento y Museo de Nor Hadjin, y con un fino jarrón de fabricación armenia. En este acto actuó el conocido cantante Arturo Kouyoumdjian y el Conjunto Música Armenia 100x100 con Mirta Satchian.

Recibido por alumnos del Instituto Manoogian.

El sábado 2 asistió a la audición "En Confraternidad Argentino-Armenia", que se difunde por Radio Belgrano, donde fue reporteado.

Luego, participó de los actos correspondientes al casamiento de Krikor Mouchian y María Rosa Calioglu.

El domingo 3 por la mañana realizó un paseo por los pintorescos lagos de Palermo y, luego, a las 13, con su comitiva, almorzó en la Casa de la Cultura.

Por la noche realizó un paseo nocturno por Buenos Aires, y asistió a una función cinematográfica.

El lunes 4 por la mañana visitó la firma Gatic, productora del calzado deportivo Adidas y, a las 19 horas, fue recibido en la redacción de **Sardarabad**, promoviéndose una interesante reunión de intercambio cultural que se prolongó por varias horas.

El martes 5 por la mañana el Ingeniero Haroutinian visitó la planta refrigeradora de Surrey y, al mediodía, junto con su comitiva, participó de un paseo en yate por los riachos del Delta, invitado por er señor Simón Kirbiyikian.

El miércoles 6 dedicó el día a reuniones con distintos sectores de la armenidad. Por la noche, a las 21.30 se reunió con directivos de la Unión Chmpatriótica Armenios de Marash, quienes lo agasajaron con una cena.

El jueves 7, a las 9 horas, visitó los talleres gráficos Aklan y, a las 11 horas, estuvo con los alumnos del Colegio Arslanian. A las 13,

El agasajo de 32 Instituciones armenias.

Monseñor Krikoris Pounlatian lo agasajó con un almuerzo en el Obispado. A las 21 de ese mismo día asistió a la disertación del señor Vahan Kalfalan en la UGAB y, a las 22.30, fue homenajeado con una cena en el periódico Sharyum.

El viernes 8, a las 19 horas, el señor Ashot Haroutinian se reunió con jóvenes profesionales y no profesionales de la comunidad hadjintzi y, a las 21.30, asistió a la cena de agasajo que le brindó el Consejo Directivo de UGAB.

El sábado 9, a las 11 horas, realizó una reunión con los 7 sobrevivientes de la matanza ocurrida en Hadjin el 15 de octubre de 1920. A las 13 horas tuvo lugar en la sede de Hadjin el gran asado criollo de despedida, que congregó a numerosa cantidad de personas.

El lunes 11, el ingeniero Ashot Haroutinian emprendió el regreso a Hadjin Van (Armenia), llevándose en su corazón y en su mente toda su agradecida emoción por los agasajos que le tributó la comunidad.

Electrónica DE LA PAZ
Reformas a Binorma
Service Especializado en:
TV Color y Video
Computación
CIUDAD DE LA PAZ 1782 - TEL. 783-1109/785-6646

WILTON PALACE HOTEL
Av. Callao 1162
Tel. 41-9483
Buenos Aires
Argentina

Daniel Youssefian e Hijos S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357. Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

TERKA
S.A.C.I.F.I.yA.
Fábrica de tejidos
Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
T.E. 651-1651/0634
Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. T.E. 37-3829/6102

Doctor
Luis H. Vertanessian
Escribano
Nueva dirección
Florida 375, 4°
Tel. 334-5726/28

ՂԱՐԱԲԱՂ

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼԸ

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱԴՈՒԻ ԸՆՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

Մոսկուա 6 Յուլիս.– *(AFP, UPI, AP, ANSA, REUTER եւ TASS).*- Տեղական օրաթերթ «Իզվեսթիա»ի Մոսկուայէն ստացած լուրերուն համաձայն, «Մ. Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւան այսօր լույսը վին անդամալուծած է, ընդհանուր գործադուլի մը հետեւանքով՝ յետ երեկոյ ծանրակշիռ ազգայնական խռովութիւններուն, որոնց յաջորդեցին ընդհարումներ սովետական բանակի եւ ցուցարարներու միջեւ, ուր արձանագրուեցան 3 մեռեալ, եւ 36էն 100 վիրաւոր, կամ աւելի։ Լուր ամենաուներու՝ խառնակութիւնները տեղի ունեցան, նախօրեակին, Երեւանի օդակայանին մէջ, ըստ եղեւոյթի, իբրեւ բողոք Մոսկուայէն հասած զօրքերուն եւ, զինուորական ռազմամթերքին դէմ։ Տարբեր աղբիւրներ տեղեկացուցին թէ դէպքերը չղթայազերծուեցան երբ Գաբո Առրպէյճանէն հարուրաւոր փախստական հայեր Երեւան հասան։ Հայաստան դեռ նոր պահանջեց Նախօրեակ Ղարաբաղ, հոլովոյթ մը որ 1923ին Ազրպէյճանի իրաւասութեան յանձնուեցաւ, հակառակ որ բնակչութեան մեծամասնութիւնը հայ է։

Երեւանի օդակայանը կանխատես պատած կր հանդիսանայ, երկու օրերու ընթացքին, հարիւրաւոր անձերու կողմէ գրաւուած մնալէ ետք, որոնք անկարելի զարձուցին օդանաւերու չկքը, իբրեւ զօրակոչիկին հոգային պահանջի վերաբերող գործադուլի մը։

Վերջին օրերուն գործադուլները եւ ցոյցերը դադրած էին, սպասելով Մոսկուայի մէջ համաձայնաւոր կուսակցութեան 19րդ համագումարի որոշումները, սակայն զագաթի ժողովը չի քննարկեց Ղարաբաղի հարցը։

Իկոր Մուրատեան, հայ ժողովուրդի ինքնասահմանում Շարժումի ղեկավարներէն – Մոսկուայի ոչ պաշտօնական GLASNOST պարբերաթերթի խմբագիր՝ Ալեքսի Մանանքովի պէս – յայտնեց թէ 22 տարեկան երիտասարդ մը՝ Խաչիկ Զազարեան մահացաւ, դիմէն ստացած փամփուշտի մը պատճառաւ։ Նոյնպէս հայ պրուեստագէտ կորիւն Նահապետեան – Մոսկուա բնակող – ըսաւ թէ երեք ուսանողներ սպանուեցան «զինուորներուն Լոզմէ», բան մը՝ որ Լարեւի չեղաւ Տասսուտից։

ԿԱՁՈՒԹԻՒՆԸ ԱՒԵԼԻ ԵՒՍ

ՎԱՏԹԱՐԱՁԱՒ

Իր կարգին՝ Սովետական ներքին նախարարութեան պաշտօնեայ մը ըսաւ թէ մեռելներու թիւը «երեքէ պակաս» էր, թիւ մը որ հայ ոչպաշտօնական աղբիւրներ մատնանշած էին։ Արտաքին Գործոց նախարարութեան բանբեր մը՝ Վատիմ Փերֆիլիէվ, մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին հաստատեց թէ «38 վիրաւորներ ստացան բժշկական խնամք» եւ «մեռելներ չկայ»՝ բախումներու հետեւանքով, յայտարարելով որ անձ մը մեռած էր Հայաստանի Հարաւը գտնուող Մասիս շրջանի հիւանդանոցի մը մէջ, «սրիկաներու» ցեղով։ Բանբերը աւելցուց թէ զօրքերը միջամտած էին, 400 ցուցարարներ «խաղաղօրէն իրենց տեղերէն հանելու» համար՝ եկած Օպերայի հրապարակէն գրաւած էին Ջուարթնոց օդային վերակայանի գլխաւոր չէնքը, ինչպէս նաեւ աւելի քան 1500 որոնք կեդրոնացած էին դուրսը», շարունակել ըսելով որ «ցուցարարները քարեր եւ շիշեր նետեցին եւ գործը չափազանցօրէն

(ՇԱՐ.Ը 12-ՐԴ ԷՋ)

Աշոտ Յարութիւնեան խմբագրատունս կ'այցելէ

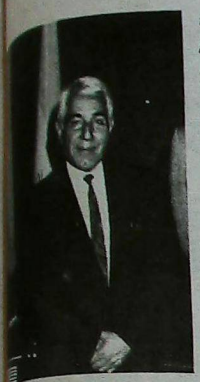

ճակներուն չուրջ, յայտնելով թէ Ասանի այսօրուայ 12000 բնակիչներուն 4500ը՝ աշխատաւորներ են Բիւրեղեայ գործարանի, իսկ մնացեալ կարեւոր մասը, գրեթէ կը բաղկանայ մանկապարտէզներու –6 հատ, որոնցմէ 4ը՝ հայկական, իսկ 1ը՝ ռուսական – եւ նախակրթարաններու – 6 հատ, 4ը՝ հայկական եւ 1ը՝ ռուսական – աշակերտներու համապատասխան ծրագրերէ։

Իսկ համայն հայութիւնը յուզող, հայկական հրատապ հարցերուն մասին՝ ականատես հայրենի հիւրը խօսեցաւ յատուկ օրէն եւ հայրապետական ջերմութեամբ ցոյց տալով հոգեկան լաւատեսութիւն եւ հաւատք հայրենիքի ապագային նկատմամբ։

Ա. Ծարուխիւնեան ուրախութեամբ նշեց թէ Արժանիին մէջ գոյութիւն ունին աքսնչելի վարժարաններ, եկեղեցիներ, ազգային կազմակերպութիւններ, որոնք բոլորն ալ նուիրուած են հայապահպանման գործին եւ ստեղծած են ազգային կենսունակ եւ առողջ մթնոլորտ, ինչպէս նաեւ օգտակար շարժում։

Ճետ ընդունելութեան Պրն. Ծարուխիւնեան իր տպաւորութիւնները նօթագրեց հաստատութեանս Պատուոյ Տետրակին մէջ։ Ապա՝ ներկաները հրաժեշտ առնելով ցրուեցան ոգեւորուած եւ գոհունակ։

ԹԵՐՋԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ 15,000 ՏՈԼԱՐ ԿԸ ՆՈՒԻՐԷ ԳԵՐՍԱՄ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ ՊԱՏՄԱԳՐՔԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ԳԵՐՍԱՄ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ

Ին եւ Տիկ. Անդրանիկ [illegible], իրենց որդին՝ Տէր Տիկ. Ռուբէն Թէրզեան, [illegible] Տիկ. Թերզեան՝ [illegible] համագուցեալ Գրիգոր [illegible], 15,000 տոլար նը[illegible] են Թէրէեան Մշակութային Միութեան, իրակա[illegible] համար անգլերէն հրատարակութիւնը [illegible] պատմաբան Որ. Գերհարութեան «Մեծ Եղեռնի Վրայ» պատմագրքին։

Գիրքը համապարփակ [illegible] ընդհանրապէս եւ ժողովրդական ոճով պատմագիրք մըն է, որ լոյս տեսաւ Մեծ Եղեռնի յիսնամեակին առիթով ու մեծ ընդունելութեան արժանացաւ գաղութահայ զանգուածներու եւ հայրենի մտաւորականութեան կողմէ։ Գիրքը ամփոփ կերպով կը ներկայացնէ Հայկական Դատին պատմութիւնը, մասնաւորաբար վերջին մէկ դարու ընթացքին եւ ուժեղ կողմնորոշումով կը մատնանշէ այն ուղիները ու միջոցները, որոնց հետապնդումով հայ ժողովուրդը պիտի յաջողի իրականացնել իր արդար դատը։ Իր գտած լայն ժողովրդականութեան պատճառով սոյն գիրքը արժանացաւ բանի մը վերահրատարակութիւններու։

Թէրէեան Մշակութային Միութիւնը պարտականութիւն նկատած է այս պատմագրքին բովանդակութիւնը սեփականութիւնը դարձնել նաեւ անգլիախօս հայ սերունդին։ Թարգմանական աշխատանքը կատարած է յայտնի ակադեմական մը՝ Տոքթ. Գրիգոր Մագասեան, իսկ գիրքին խմբագրումը եւ ձեռնարկը հրատարակութեան պատրաստած է Գ. Ահարոնեանի նախկին աշակերտներէն Երուանդ Ազատեանը։ Գիրքը որոշ փոփոխութիւններ ու խմբագրումներ կրած է, որպէսզի համապատասխանէ Ամերիկեան պատմագիրքերու չափանիշներուն, այսուհանդերձ, ան որ բովանդակութիւնը հանրամատչելի կը մնայ։

Ռուբէն Թերզեան, յայտնի առեւտրական մը Շիքակոյէն, եւ հաւատաւոր մը Թէրէեան Մշակութային Միութեան, միշտ հիացումով հետեւած է իր վաղեմի ուսուցիչին՝ Գերսամ Ահարոնեանի մտաւորական ստեղծագործութեանց եւ տարիներու երազը եղած է «Մեծ Երազի ձամբուն Վրայ» հատորը հրատարակուած տեսնել անգլերէն լեզուով։

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ՍԵՐԿՕ ՄԻԿՈՅԵԱՆ ԿԱՄԲԱՍՏԱՆԷ ԻՐ ՀԱՅՐԸ՝ ԱՆԱՍՏԱՍԸ

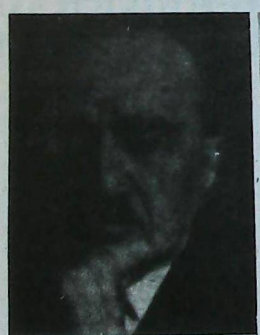

ԱՆԱՍՏԱՍ ՄԻԿՈՅԵԱՆ

ՍԵՐԿՕ ՄԻԿՈՅԵԱՆ

Մեր ընթերցողներուն ծանօթ Սերկո Միկոյեան, որուն մասին բազմիցս անդրադարձած ենք այս սիւնակներէն եւ տեսակցութիւն մըն ալ տպած էինք, կր գրէ որ իր հայրը էինք, կր գրէ որ իր հայրը «հազարաւոր ուրիշ պանծալի յեղափոխականներու հետ» կը բաժնէ Մթալինի ոճիրներուն պատասխանատուութիւնը եւ թէ «անկարելի է անոր ներել»։ Սերկո Միկոյեանի գրութիւնը լոյս պիտի տեսնէ «Սովիէթսկայա կուլտուրա» շաբաթաթերթին մէջ։

Անաստաս Միկոյեան Սովետ Առեւտուրի եւ պարենաւորման նախարարն էր մինչեւ 1950։ Երուչեւի շրջանին թիւ երկու մարդն էր եւ Ս. Միութեան նախագահը գրեթէ մին-

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ԱՇՈՏ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ ԿԸ ՊԱՏՈՒԱՍԻՐՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

Համբն Ասանի Գատուոյ Քաղաքապետ՝ Ճարտարագէտ Աշոտ Յարութիւնեան կը շաբաթակէ, գացելթիս մէջ կատարել պաշտօնական թէ բարեկամական այցելութիւններ եւ ամէն տեղ իրեն կը վերապահուի միեւնոյն ջերմ եւ սիրալիր ընդունելութիւնը:

Իր այս ալխոյժ գործունէութեան, որուն ձեռնարկած հինգ մեր նախորդ թիւին մէջ, ժամագրութիւնը կու տանք ստորեւ:

Ուրբաթ, 6 Յուլիս.- Յարութիւնեան ընդունուեցաւ Արժանթինի Սուվետ Հիւպատոսի եւ Փոխ Հիւպատոսին կողմէ, փոխադարձ բարեկամութեան եւ յարգանքի մթնոլորտի մը մէջ:

Երեկոյեան, Համբն Տան մէջ սարքուած ճաշկերոյթի ընթացքին, 165 սեղանակից-ներու ներկայութեան, եւ կեդրոնական վարչութեան անունով խօսեցաւ Պրն. Նազարէթ Ճերճեճան ոգեւորելով մթնոլորտը, որուն հիւրը պատասխանեց երախտագիտական յուզիչ արտայայտութիւններով: Փակման խօսքը կատարեց պատշաճօրէն Հոգ. Տ. Յարութիւն Ծ. Վրդ. Մուշեան: Այս առթիւ՝ Յարութիւնեան նուէրներ տուաւ Համբն Տունի Գալիֆորնիոյ մասնաճիւղին ինչպէս նաեւ կեդրոնական Վարչութենէն. ինքն ալ իր կարգին Համբն Տան կեդրոնին նուիրեց նոր Համբն Ասանի Ցուշարձանի եւ Թանգարանի արձանիկները

ՕՐԱՐ. Ա. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ ԽՈՐՀՐԱՆԱԿՈՒԱՆ ՆՈՒԻՐԸ ԿԸ ՅԱՆՁՆԻ: ՊԱՏՈՒԱՍԻՐՈՒԻ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԵՑ ՏԻԳՈՒՀԻ ՖԻԼԻՒՆՏՈՅ ՄՈՒՇԵԳԻՆ ԱՄԱՐԱԿԻՑ:

եւ հայաստանեան նուրբ զարդարուն սափոր մը:

Գեղարուեստական յայտագիրը՝ որ ներկայացուեցաւ այս առթիւ, կատարեցին ժողովրդային երգիչ Արթուր Գուլումճեան եւ 100 առ 100 Հայ Երաժշտութիւն համոյթի Միրեթա Սաֆեյեան:

Շաբաթ, 2 Յուլիս.- Ներկայ գտնուեցաւ «Արժանթին-Հայ Եղբայրակցութեան» լսարանին, զոր կը տիրէ Պատիս Գելկրաճեան, ուր հարցազրոյց կատարեց: Ապա մասնակցեցաւ Մարիա Ռոսա Գալիօկուի եւ Գրիգոր Մուշեանի ամուսնութեան պարտուզեցում:

Կիրակի, 3 Յուլիս.- Առաւօտուն, պտոյտ մը կատարեց Փալերմոյի նկարագեղ լիճերը, եւ, ապա ժամը 13ին, իր ընկերակիցներուն հետ, ճաշեց Արժանթինահայ Մշակոյթի Տան մէջ:

Երեկոյեան՝ գիշերային պտոյտ մը կատարեց Պուէնոս Այրէսի մէջ, եւ ներկայ գտնուեցաւ Մինեմայի ցուցադրութեան մը:

Երկուշաբթի, 4 Յուլիս.- Առաւօտուն, այցելեց Մուրճյի ցրտացումի ճարտարարուեստի գործարանները, եւ ժամը 11-ին՝ այցելեց Արսլանեան վարժարանի աշակերտները. ժամը 13ին, ճաշկերոյթով հիւրասիրուեցաւ Թեմիս Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Գրիգոր Պրն. Սիմոն Գիրպիյիքեանի հիւրասիրութեամբ:

Չորեքշաբթի, 6 Յուլիս.- Գաղութին գանազան հայ մարզերուն ներկայացուցիչներուն հետ ունեցաւ չահկեան

ԹԷՄԻՍ ԱՌԱՋՆՈՐԴԷ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՄԵՐ ՀԱՄԸՆԿ ԱՌԱՒՕՏ ՀԱՅՐ ՕՐԱՐ. ԱՇՈՏ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ԳԼՈՒԽ ՊԱՏՈՒԱՍԻՐՈՒԻ ՀԱՄԸՆԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑ. ՎԱՐԱԶԱԿԱՆՈՒԹԵՒՆ:

Պրն. Սիմոն Գիրպիյիքեանի հիւրասիրութեամբ:

Ուրբաթ, 6 Յուլիս.- Գաղութին գանազան հայ մարզերուն ներկայացուցիչներուն հետ ունեցաւ չահկեան նիստ մը, որուն մասնակցեցան Պրն. Վահան Գալֆեանի դասախօսութեան, Հ.Բ.Ը.Մ. Միութեան կեդրոնը: Ժամը 22.30ին Շարժում Շաբաթաթերթի խմբագրատան մէջ հիւրասիրուեցաւ ճաշկերոյթով:

Ուրբաթ, 8 Յուլիս.- Ժամը 19-ին Համբնցի երիտասարդներու հետ տեսակցութիւն եւ ժամը 21.30ին Հ.Բ.Ը.Մ-ի վարչութիւնը պատուհասեց հայրենի հիւրը ճաշկերոյթով:

Հանդիպումներ: Երեկոյեան ժամը 21.30ին Մարաչի Հայրենակցական Միութեան վարչականները զինք պատուեցին ճաշկերոյթով:

Հինգշաբթի, 7 Յուլիս.- Առաւօտեան ժամը 9ին՝ այցելեց Աբեան պատկերագրական գործարանները, եւ ժամը 11-ին՝ այցելեց Արսլանեան վարժարանի աշակերտները. ժամը 13ին, ճաշկերոյթով հիւրասիրուեցաւ Թեմիս Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Գրիգոր Արքեպս. Պետրոսեան եւ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Տ. Գարեգին Արքեպս. Յովսէփեան:

Ուրբաթ, 8 Յուլիս.- Ժամը 19-ին Համբնցի երիտասարդներու հետ տեսակցութիւն եւ ժամը 21.30ին Հ.Բ.Ը.Մ-ի վարչութիւնը պատուհասեց հայրենի հիւրը ճաշկերոյթով:

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ Հ.Բ.Ը.Մ ՄԻՈՒԹԵԱՆ Մ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

1 Յուլիսի Ուրբաթ օր, Յունդերու եւ աշակերտութեան ներկայութեան Մարի Մանուկեանի անուան վարժարանի Ա., Բ. եւ Գ. տարիներու նախակրթարանի աշակերտութիւնը թատերական ներկայացում սարքեց, ըստ սովորութեան, որ քանի մը տարիէ ի վեր գործադրութեան կը դրուի հայերէնի բաժնի տնօրէնութեան նախաձեռնութեամբ: Տնօրէն՝ Պրն. Գէորգ Մարալեանի բացման խօսքին վերջ, ուր անդրադարձաւ ներկայացումներուն օգտակարութեանը մասին, ապրոց լեզուագիտութեանը համար - նաեւ՝ Ա. դասարանի աշակերտութիւնը Օր. Թերեզ Թորիկեանի ղեկավարութեամբ ներկայացուց «Ալեւոր կորսըտեր է» երկսահութիւնը, գործ՝ Անահիտ Ոսկերիչեանի, երկրորդ՝ Բ. դասարանի աշակերտութիւնը Նո՛յն հեղինակէն՝ «Թափթփած Մարքուհին», Օր. Մարիանա Կէօզիւեաքեանի ղեկավարութեամբ, երրորդ՝ Գ. դասարանի աշակերտութիւնը, Ե. Թումանեանի «Մուտասան» երգիծական պոէմն եւ «Մուտլիկ Որականը» Տիկ. Հէլսա Աշճեանի ղեկավարութեամբ:

Դէպասոյց եւ աշակերտ համագործակցութեամբ տեղի ունեցած այս չատ յաջող ներկայացումները, ինչ կասկած, անպայման հետաքրքրութիւն կարթնցնեն ի մասնաւորի ազգային ուսումնարանական գործունէութեան մասին, ուր թէ՛ աշակերտութիւնները բացատրութեանց ժամանակ տղոց հետ յարատեւօրէն հայերէն խօսին, որպէսզի ընթացիկ բառերով եւս լեզուին անոնց անանձնները:

Շնորհաւորութիւն եւ յաջողութիւն՝ բոլորին:

ՄԵԼԳՈՆԵԱՆՑԻՒ ՄԸ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Անբնական ոչինչ կայ: Կրնայ որեւէ մելգոնեանցի Պ. Այրէս այցելել: Բայց երբ ան, ոչ իսկ տարի մը առաջ Պուէնոս Այրէսէն մեկնած Մարի Մանուկեան վարժարանի սաներէն Քրիստիան Հուպերն է, հարցը կը փոխուի:

Պատրաս, ամառնային արձակուրդէ օգտուելով ծնողացը կիպրոսէն այցելութեան եկաւ ան, եւ այս առթիւ չմոռցաւ նախ այցելել իր այնքան սիրած վարժարանը ու թարմացնել դիչատակները՝ դասընկերներուն եւ ուսուցիչներուն հետ:

Օգտուելով անոր անակնկալ այցելութենէն, վարժարանին տնօրէն Պր. Գէորգ Մարալեան զինքը աշակերտութեան դիմաց խօսելու հրաւիրեց: Մենք, Քրիսթիան Հուպերը գտանք որ ուսերէն խօսիմ՝ մեզի համար սովորական վիճակը, որպէս աշակերտ: Հասունցած էր ան եւ գիտակից թէ՝ իր ժողովուրդին հետ էր, նուիրուելով իր մայրենի լեզուին եւ հայեցի դաստիարակութեանը, զոր իրեն կը ջամբէր Մելգոնեան վարժարանը:

Ան, իր ընկերները հրաւիրեց օգտուիլ Պ. Այրէսի մէջ իրենց տրուած ուսումնական հնարաւորութիւններէն, երթալ բանուորութիւններէն, անպէտ չընդունելով հայերէնը, «որովհետեւ, ըսաւ, աշխարհի որեւէ անկիւնը ան կրնայ օգտակար ըլլալ»:

Աշակերտութիւնը եւ ուսուցչական կազմը հաճոյքով ունկնդրեցին պիտի, եւ յետոյ հասկացին յայտնելին իր տակաւ թելադրանքներուն համար, որոնք ուղղուած էին իր ընկերներուն եւ ընկերուհիներուն:

Եղան գանազան հարցումներ որոնց Քրիսթիան չուշացաւ պատասխանել՝ ներ պատշաճ պատասխանները տուաւ:

Կը մաղթենք յարատեւութիւն իրեն:

ՊՐՆ. ՎԱՀԱՆ ԳԱԼՓԱՅԵԱՆԻ ՀԱՅՐԵՆԱԾՈՒՆՉ ԵՒ ՁԱՓԱԻՈՐ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԻ 70ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ԱՌԹԻՒ

Թիւրքիի, 7 Մուկիս, ժա-
ՀԱՅ, տեղի ունեցաւ, մեծ
ցով, Սարտարապատի 70րդ
Կարմիր եւ Ղարաքաղի
գին նուիրուած հանդի-
պումը, Հ.Ռ.Լ.Մ.ի Մարի

Մանուկեան կրթական Հաս-
տատութեան կեդրոնին մէջ:

Այս ձեռնարկը, որ նպատա-
կեղուկց եւ ներկայացուց
Գուէնոս Ալբէսի Հ.Ռ.Լ. Մի-
ութիւնը կատարեալ յաջողու-

թիւն մըն էր. կանուխէն սը-
բահը լեցուած էր հայրենասէր
բազմութեամբ: Ազգայիններ-
ը մէկն սեռի եւ հասակի, ո-
րոնք եկած էին նամանաւանդ
ունկնդրելու զարուքիս ծա-

նօթ մտաւորական եւ չաբա-
թաթերթիս աշխոյժ աշխատա-
կից՝ Պրն. Վահան Գալֆայ-
եանի ականատեսի տպաւո-
րութիւններն ու վկայութիւն-
ները, ամբողջ հայութիւնը
յուզող Ղարաքաղի հարցի ա-
ռընչութեամբ:

Հ.Ռ.Լ.Մ.ի «ԾՆՈՐՀԱԼԻ» երգչախումբը ղեկավարու-
թեամբ՝ Տիկ. Տիանա Սարաֆ-
եանի –ոգեւորութեամբ երգե-
լով «Արդար Զայրոյթը»՝ Տի-
գրան Չուխաճեանի, «Պլպուլն
Ասարայրի»՝ Գուրգէն Ալեմ-
շահի, «Ձկյթուսը» կոմիտաս
Վարդապետի, «Իմ Սուրբ
Հայրենիքը»՝ Ալեքսանդր Հե-
քիմեանի եւ «Արեւաշող Հա-
յաստան»ը՝ Վարդան Տիգ-
րանեանի– յաջողած էր մեծո-
լորտը պարուրել հայրենասի-
րական լաւագոյն խանդավա-
ռութեամբ եւ ապրումներով:

Ցետ գեղարուեստական
յայտագրին, եւ Հ.Ռ.Լ.Մ.ի
վարչական Պրն. Հրաչ Մուրք-
նի հրաւէրով –որ ներկայա-
ցուց օրուան բանախօսը– խօսք
առաւ Պրն. Վահան Գալֆայ-
եան: Ան խօսեցաւ հայրենի
հողի վրայ վերջերս
Սարտարապատի 70րդ Տարե-
դարձի նշումի առթիւ տեղի
ունեցած ելոյթներուն, Ղա-
րաքաղեան հարցի զօրակցու-

թեան ցոյցերուն, պաշտօնա-
կան եւ ոչ պաշտօնական իրո-
ղութիւններու մասին պարզ եւ
յստակ կերպով: Իր խօսքը
հայրենադարձական հարցերուն
Ներկաները անյագ-
օրէն մտիկ ըրին իր տուած
խիստ կարեւոր լուսաբանու-
թիւնները:

Բանախօսը դատապարտեց
«Ղարաքաղի Հարցին» եւ
«Սարտարապատի 70րդ Ամ-
եակի գծով Մայր Հայրենիքի
մէջ պատահած դէպքերուն լը-
րագրական անհանդուրժելի
չափազանցութիւնները, հայ
մամուլը հրաւիրեց գգաստու-
թեան եւ չափաւորութեան, եւ
յատագովեց հայ Սփիւռքի
համերաշխութեան ոգին:

Ներկաները ականեւօրէն
կատարեալ գոհացում եւ գո-
հունակութիւն ստացան բա-
նախօսին տուած պարկեշտ եւ
պատշաճ բացատրութիւննե-
րէն:

Ապա Պրն. Մարթին Քչ-
քիսքեան ցուցադրեց Երեւանի
մէջ կատարուած ցոյցերու
սահիկները, զորս անձամբ
նկարահանած էր, չուշ երեք
շաբաթներ առաջ, եւ որոնք
պատմական իրա՛ւ փաստարա-
կութիւններ էին:

Օրուան հանդիսավարն էր
Օր. Ֆապիանա Գաբէլեան:

ԽՈՀԵՄ ԸԼԼԱՆՔ

Գրեց
ՀԱՄԱՍԱՆ ԱՇԸՄԵԱՆ

Նրանից օրաթերթի 7 Ցուլիսի համարը զգայացունց մի հրապարակեց, որու համաձայն «Ղարաբաղեան շարժումի ղեկավարները ազգային զարգացում ստացած ու կարմիր Բանակը կրակ բացած է Երեւանի ցուցարարների վրայ»:

Ես, մեզ եւ բոլոր հայութիւնը լրջորէն մտածելու կ'այրողորդէ եւ յիշել կուտայ ոչ մի փետրուարեան յեղափոխութիւնը, որ մեզի ազգային մեծ վնասներ պատճառեց, երբ արդէն վիճակ էինք է:

Բայց այն ժամանակ համարեա էինք է չունէինք բաղաքական փորձառութիւն, մեր ուժերը կշռելու եւ ընդունելու պատասխանատուութիւնը: Անկասկած այդ ապստամբութիւնը ունէր իր արդարացուցիչ պատճառները, բայց անոնց ներողութիւնը ի՞նչ չափով անհրաժեշտ կը դարձնէին անոնց արկելու այդ անաւոր պատասխանատուութեան:

Բայց, այժմ անցեալը թողնենք պատմութեան: Վերապահումներ ունինք:

Հայաստան աշխարհն ու ընդհանրապէս միակամ ոտի եւ ձեռի պատրաստեան պահանջատիրութեան մը դիմելիքին օրհնատուները մէջ ոգեւորուած հանդիսութեան, Հ.Ռ.Լ.Մ.ի Մարի Մանուկեան կրթական Հաստատութեան կեդրոնին մէջ:

Այս ձեռնարկը, որ նպատակեղուկց եւ ներկայացուց Գուէնոս Ալբէսի Հ.Ռ.Լ. Միութիւնը կատարեալ յաջողութիւն մըն էր. կանուխէն սրբահը լեցուած էր հայրենասէր բազմութեամբ: Ազգայիններ-ը մէկն սեռի եւ հասակի, որոնք եկած էին նամանաւանդ ունկնդրելու զարուքիս ծանօթ մտաւորական եւ չաբաթաթերթիս աշխոյժ աշխատակից՝ Պրն. Վահան Գալֆայեանի ականատեսի տպաւորութիւններն ու վկայութիւնները, ամբողջ հայութիւնը յուզող Ղարաքաղի հարցի առընչութեամբ:

Հ.Ռ.Լ.Մ.ի «ԾՆՈՐՀԱԼԻ» երգչախումբը ղեկավարութեամբ՝ Տիկ. Տիանա Սարաֆեանի –ոգեւորութեամբ երգելով «Արդար Զայրոյթը»՝ Տիգրան Չուխաճեանի, «Պլպուլն Ասարայրի»՝ Գուրգէն Ալեմշահի, «Ձկյթուսը» կոմիտաս Վարդապետի, «Իմ Սուրբ Հայրենիքը»՝ Ալեքսանդր Հեքիմեանի եւ «Արեւաշող Հայաստան»ը՝ Վարդան Տիգրանեանի– յաջողած էր մթնոլորտը պարուրել հայրենասիրական լաւագոյն խանդավառութեամբ եւ ապրումներով:

Ցետ գեղարուեստական յայտագրին, եւ Հ.Ռ.Լ.Մ.ի վարչական Պրն. Հրաչ Մուրքնի հրաւէրով –որ ներկայացուց օրուան բանախօսը– խօսք առաւ Պրն. Վահան Գալֆայեան: Ան խօսեցաւ հայրենի հողի վրայ վերջերս Սարտարապատի 70րդ Տարեդարձի նշումի առթիւ տեղի ունեցած ելոյթներուն, Ղարաքաղեան հարցի զօրակցութեան ցոյցերուն, պաշտօնական եւ ոչ պաշտօնական իրողութիւններու մասին պարզ եւ յստակ կերպով: Իր խօսքը հայրենադարձական հարցերուն Ներկաները անյագօրէն մտիկ ըրին իր տուած խիստ կարեւոր լուսաբանութիւնները:

Բանախօսը դատապարտեց «Ղարաքաղի Հարցին» եւ «Սարտարապատի 70րդ Ամեակի գծով Մայր Հայրենիքի մէջ պատահած դէպքերուն լրբագրական անհանդուրժելի չափազանցութիւնները, հայ մամուլը հրաւիրեց գգաստութեան եւ չափաւորութեան, եւ յատագովեց հայ Սփիւռքի համերաշխութեան ոգին:

Ներկաները ականեւօրէն կատարեալ գոհացում եւ գոհունակութիւն ստացան բանախօսին տուած պարկեշտ եւ պատշաճ բացատրութիւններէն:

Ապա Պրն. Մարթին Քչքիսքեան ցուցադրեց Երեւանի մէջ կատարուած ցոյցերու սահիկները, զորս անձամբ նկարահանած էր, չուշ երեք շաբաթներ առաջ, եւ որոնք պատմական իրա՛ւ փաստարկութիւններ էին:

Օրուան հանդիսավարն էր Օր. Ֆապիանա Գաբէլեան:

Ներկայիս: Հայաստան աշխարհն ու ընդհանրապէս միակամ ոտի եւ ձեռի պատրաստեան պահանջատիրութեան մը դիմելիքին օրհնատուները մէջ ոգեւորուած հանդիսութեան, որպէսզի ազգայնական մը ունենար ան ներկայացուցիչ մեզի, բանի որ բաղ ենք է մերն էր ան եւ Բ–

ւիրուեցաւ Ատրպէյճանին, ու մենք ցաւ զգացինք մեր այդ մեծ կորուստին համար: Բայց տկար էինք: Գոհացանք մեզի տրուածով եւ սպասեցինք որ ատենը գայ եւ ոչ միայն Ղարաբաղը այլ նաեւ Նախիջեւանը մեզի վերադարձուի, բանի որ անոնց վերամիացումը Հայաստանին, միջազգային բաղաքական հարց չէր – ինչպիսին են Կարսը, Արտահանը, Սարըղամըշը– այլ՝ ուղղակի ներքին:

Այսուհանդերձ, հակառակ Կորպաչեւեան վերակառուցողական *(perestroika)* յեղափոխութեան, կը թուի թէ ատենի մը համար եւս սպասել հարկ է, մանրամասնօրէն վերատեսութեան ենթարկելու համար էքզիքական հարցերը, որոնք բազմաթիւ ու բազմատեսակ են Խ. Միութեան հսկայ տարածքին: Այս առթիւ, Կորպաչեւ, համայնավար կուսակցութեան 19րդ համագումարին տուած ճառախօսութեան մէջ յայտնեց թէ՝ Խ. Միութեան Գերագոյն Սովետը յատկապէս պիտի չյրայի այդ հարցով եւ լուծման պիտի ենթարկուին բոլորը: Սա, վերին իշխանաւորի մը կողմէ տրուած խոստում մըն է, որուն անկեղծութեանը պարտինք հաւատալ, եթէ կը հաւատանք թէ կարճ տարիներու ընթացքին մեծապես յեղաշրջեց երեսը տնտեսութիւնը, – որ կենսական էր ժողովուրդներու բարօրութեան համար – մտաւորականութեան տուաւ բացարձակ ազատութիւն գրելու, խօսելու կատարուած ու կատարուող սխալներու, իրաւունքներու բռնաբարութեան, կաշառակերութեան եւ այլ կասկածելի գործերու մասին, որու հետեւանք այսօր, Հայաստան այցելողները զգալապէս բարեփոխուած կը տեսնեն ժողովուրդին կենցաղը, իր ամենալայն առումով:

Մինչեւ իսկ, Ղարաքաղեան հարցի առնչութեամբ, հարիւր հազարաւոր ժողովուրդ հրապարակները լեցուց, ատենախօսներ խօսեցան ազատօրէն, եւ ոստիկանութիւնը մնաց հանդիստես, առանց որեւէ միջամտութեան, որմէ առեն ցոյցերը եւ հաւաքները տեղի կունենային խաղաղ պայմաններու մէջ:

Կորպաչեւի մերժումը, որ կամայական չէ անշուշտ, չի նշանակեր թէ Ղարաբաղի ինքնավար շրջանի խորհրդարանին տուած որոշումը ակատի չէ առնուած՝ իր եւ Գերագոյն Սովետի անդամներուն կողմէ:

Անհաւանական չէ որ եթէ Ատրպէյճան հասկացողութիւն ցոյց տար եւ երկու դրացի հանրապետութիւններու միջեւ անարմուկ կարգադրութիւն տեղի ունենար, – ինչ որ կը խորհէր Սիլվա Կապուտիկեանը, բայց եւ այնպէս կասկածելի էր, երբ Ատրպէյճան հայկական հողերը սեփականութիւն ընդունած է – Խ. Միութեան Գերագոյն Սովետը գայն պիտի դիմաւորէր իբր առանձին խնդիր եւ հարկ պիտի չըլլար իր կողմն արեւմտեան դիւանագիտութեան: Բայց պատահեցաւ անսպասելին: Այսինքը, մինչեւ իսկ մարդկային զոհեր տուին:

Հեռատեսութիւնն ու խոհեմութիւնը կը պահանջեն որ, – եթէ տակաւին չենք հասած բաղաքական հասունութեան – հասարակ մարդու մը պէս խորհինք թէ մինչեւ ուր մեզի արտօնուած է գործել, ուրկէ արդէն կարող են վտանգաւոր հանդիսանալ մեր պոռթկումները: Եւ, առանց արդիւնք ձեռ ձգելու:

Անկատ անցնելու չենք Ղարաբաղի համար ցարդ առնըուած որոշումներէն, ուր Հայաստան մշակութային ու կրթական սերտ կապեր կը հաստատէ: Սա, առաջին բայլը է: Մնացեալը պիտի դրուի օրակարգի վրայ, որքան ատեն մեր պահանջը հասած է Քրեմլին, ու որքան ատեն այսօր չկան այն մեծատիրական ձգտումները կառավարիչներուն, որոնք տասնեակ տարիներով լռեցուցին Լիլի հայ ժողովուրդի ձայնը:

Դեռ շարունակել՝ ցուցադրութիւնները, – ազգային իրաւունքներու պաշտպանութեան տեսանկիւնէն դիտած – ոչինչ կարող են տալ մեզի, եթէ ոչ՝ կասկածելի դարձնել մեր դիրքը Խ. Միութեան ընտանիքին մէջ, որպէս ըմբոստ, որով արդէն իսկ սկսած են դատապարտել մեզ, մեր թշնամիները: Ովքե՞ր են ցուցադարձները, (–որոնք բարեբախտաբար պզտիկ թիւ մը կը կազմեն, որովհետեւ մեծամասնութիւնը գիտակ՝ թէ երկրին հաղաբական առաջնորդներու ձեռբ է հարցին լուծումը, վերադարձած է իր առօրեայ աշխատանքին, որ սպասելիս էր) ովքե՞ր կան անոնց ետեւ, ի՞նչ է իրենց նպատակը: Ազդակե՞լ, պոռալ ու կանչե՞լ, դիմադրութիւնը ցոյց տալ Կարմիր Բանակին: Ո՞ւր կ'երթանք:

Ո՛չ, կըսենք այս պատահարներուն: Մեզ համար, խաղաղ հայ ժողովուրդին համար, *խորթ են այս մարմինները զորս կը կարծենք թէ կը բաժնեն թէ՛ Հայաստանի դեկավարութիւնը եւ թէ՛ Քրեմլինը: Իսկ սիփիւռքի մէջ՝ բոլոր անոնք, որոնք ազգին գեղագոյն չահերը կը պաշտպանեն, այսինքն, կը ցանկան անոր ֆիզիքական անվտանգութեան, ինչպէս անոր սկզբնական օրերուն, այսօր՝ եւս առաւելապէս:*

Ղ Ա Ր Ա Բ Ա Ղ

ԻՆՉՊ Է ԿԸՍԷ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼԸ

(ՇԱՐ. 8-ՐԴ ԷՋԷՆ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕՁԵՐԱՅԻՆ ՀՐԱԿԱՐԱԿԸ ՀԱՅԱՀՈՒՅԼԻ ՄԵՋ ԳՏՆՎԻՈՒ ՀԱՅ ԵՂԵՏԱՍԱՐԴՆԵՐԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՆԿԱԿԸ ԼՈՑՆ ՏԵՍԱԾ ԱՅՍ ՇԱՐԱԿԸ «ԹԱՅԱՐ» ԼՐԱԿԱԶԻՆԻ ՄԵՋ

«ՊԱՅՔԱՐ» 25 ՅՈՒՆԻՍ

ԵՐԳԻ ՊԱՐԻ ՀԱՄՈՑԹԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար Մարզի երգի եւ պարի պետական համոյքը, նուրի Դավիճանի ղեկավարությամբ ելույթներ ունեցած է Հայաստանի Մարտունի քաղաքը։ Համոյքը ներկայացուցած է ընդարձակ յայտագիր մը, բաղկացած Ա. Հէքիմեանի, գուսաններ՝ Շերամի, Զիլվախի ժողովրդական եւ ազգագրական մեղեդիներու եւ պարերու լաւագոյն նմոյշներէն։

ՕՏԱՐ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՑԳԸ ՉՆՋՈՒԱԾ

Նկատի ունենալով Հայաստանի կացութեան ստեղծած չափազանցութիւնը, Ռեկյնկորպայով Գաղաթի հանդիպման համար Մոսկուա եկած խումբ մը լրագրողներ դիմում ըրած են, որ իրենց արտօնուի երեւան երթալ։ Սկիզբը տրուած արտօնութենէն ետք, սովետական իշխանութիւնները վերջին պահուն ընդած են այցելութեան յայտագիրը։ Մոսկուայի արտաքին նախարարութեան մամուլի սպասարկութիւնը որ կատարած է այս յայտարարութիւնը, յանձնել բացատրութիւն չէ տուած։

ՍԻՍԻԱՆ՝ ԱՂԷՏԷՆ ԵՏՔ

Անցեալ չաբաթ հակիրճ լրատուութեամբ մը հաղորդած էինք Սիսիանի շրջանի հեղեղային աղէտը։ Արմենփրէս այժմ կը հաղորդէ կարգ մը մանրամասնութիւններ ողողումին մասին։

Մայիս 30ին Սպանդիարեանի նորակառոյց ջրամբարի «ժամանակատար չինարարական փապուղին» տեղի կուտայ վտանգելով շրջանի բնակութիւնը, տնտեսութիւնը, ցանքերը եւ նաեւ՝ ջրաելեկտրակայանին առաջին չինութիւնը որ կոչուած է «Յաթեւհկ»։ Վտանգուած շրջանէն չորս գիւղեր, 20,000է աւելի բնակչութեամբ, պարպուած են իսկոյն։ Անոնցմէ 100 ընտանիք պատսպարուած են Գորիսի պանդոկին մէջ, մնացեալները բաժնուած են ընտանիքներու մէջ։ Հինգ օր, գիշեր ցորեկ Գորիսի ամբողջ բնակչութիւնը աշխատած է ամբարտակներ կանգնել հակակշռելու համար մոլեգնած Որոտանի գետին հեղեղը, եւ նուազագոյն համեմատութեան իջեցնելու աղէտը։ Համաժողովրդական այդ ճիգին չնորհիւ մարդկային զոհ չէ պատահած, սակայն հեղեղին տակ մնասած կամ ամբողջովին փճացած են այգեգործական ընկերութիւններու մօտ 20 կամայ հողամասեր։ Քուրը ծակած է նաեւ շրջանի ձկնաբուժական տնտեսութիւնը, որ չահագործական յանձնուած է դեռ այս տարի, եւ որ այս պահուն բնակչութեան պիտի վաճառէր 16-18 ծուն իչխան ձուկ։

Ջրաելէքտրակայանին սպառնացող մեծագոյն աղէտը կարելի եղած է կանխել։ Անվրտանգ մնացած է նաեւ գետափին գտնուող Բարձրավոլի էլեքտրագիծերուն յենասիւները։

Գետը այժմ սկսած է խաղաղիլ։

ՈՏՆԱԳՆԴԱԿԻ ԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՆՈՐՈԳՈՒԻ

Ղարաբաղի ֆութպոլի խումբը հիմնական փոփոխութեան ենթարկած է իր կազմը եւ մրցաշրջի չրջաններուր։ Ան այլեւս պիտի մրցի այն գօտիին մէջ, ուր կը գտնուին Ռուսական Սովետական Հանրապետութեան խումբերը։

Մարապետ Ակեքսէյ Բալայեան ըսած է որ խումբին դուրս գալուած են բազմաթիւ ֆութպոլիստներ, որոնք «չ՚սեղջահ» են, այսինքն Ղարաբաղ չծնկոդ ատրպէյճանցիներ են։ Այս ձեւով առաջին անգամ ըլլալով «Ղարաբաղի դրօշի տակ հասաքուած են 14 մարզիկներ։

Ղարաբաղի մարզագիծերը հագած է նաեւ նախկին արտօրսացի Գագիկ Յովհաննիսեանի Գագիկ Յովհաննիսեանի մասնակից է Ղարաբաղի խումբին։

Ղարաբաղի ֆութպոլի նիկայ կազմը զօրաւոր է։ Ան Ստեփանակերտի իր դաշտին մէջ մրցած է երեք տարբեր առթիւ։

(ՇԱՐ.Ը. 15-ՐԴ Է.)

վատթարեցին»։

Կառավարչական օրկան «ԻԶՎԵՍԹԻԱ», ընդունելեց այսօր որ վնասութիւնը վատթարացած էր ցաւ յայտնելով որ տեղական ղեկավարները չունին ղէպքերը հակակշռի տակ առնելու կարողութիւնը»

Միլադէպերէն ետք, Երեւանի գործադուլի ծանձախոսքը ընդհանուր գործադուլի կոչ մը ուղղեց, որ այսօր կատարելագէս յարգուած է։

ՐՆԿԱՆՈՒԻ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ ԿԸ ՇԱՒԱԼԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Մոսկուա, 7 Յուլիս (REUTER, AP, AFP եւ DPA).- Ընդհանուր գործադուլը առ ի զօրակցութիւն Նակօրնի Ղարաբաղը Ս. Հայաստանի վերակրկեղելու պահանջին, մայրաքաղաք Երեւանին ծանոթացաւ, երկարելով մինչեւ Հայաստանի մնացեալ մասերը։ անդամալուծելով գրեթէ ամբողջական կերպով ճարտարարուեստը ու հանրային փոխադրութիւնը, կը տեղեկացնէ այսօր պաշտօնական օրաթերթ «ԻԶՎԵՍԹԻԱ»։

Նոյնպէս Սովետ մամուլը եւ հայ լրագրական գործակալութիւն Արմենփրէս կը հաստատեն թէ վերիրաւասարդ մը մեռաւ, եւ վերկոտանեցան անձեր վիրաւորուեցան ընդհարումներուն ընթացքին, որոնք տեղի ունեցան, անցեալ երեքշաբթի, 5 Յուլիսին, Երեւանի միջազգային օդակայանին մէջ։

Ասկիկ Զաքարեան, 22 տարեկան երիտասարդը, որ ղէպէն ստացած վնասվուռտով մը վիրաւորուած էր, պիտի մեռաւ, մեռաւ երեւանեան հիւանդանոցին մէջ։

Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը, Աստիճ երեւանէն ափոտած հաղորդակցութեան մը մէջ, հաստատեց թէ ցուցարար մը մեռած էր, աւելցնելով թէ «Մերթապատ Առեանը ձեռք դրաւ այս հարցին», առանց տալու աւելի մանրամասնութիւններ։

Արմենփրէսի բանբերը, տալէ ետք լուրերը, աւելցուց թէ «ցուցարարները ծեծեցին զինուորը, որ ինքնապաշտպանութեան դիմեց»։

Հազարաւոր անձեր հաւաքուեցան այսօր, Օգոստոսի հրապարակին վրայ ընկերակցելու համար երիտասարդ ուսանողին մինչեւ իր վերջին հանգստարանը, պիւատրութեամբ այսպէս կազմուած հուսկի ուղեկից ճանձախոսութիւնն։

Արմենփրէսի հրատարակիչը – որ չուզեց ինքնութիւնը յայտնել – տեղեկացուց թէ երիտասարդը վիրաւորուեցաւ օդակայանի մօտ ճամբու մը վրան՝ մի քանի հազար ցուցարարներ օդակայանը գրաւելէ քիչ ետք, ուր կը փորձէին տեղւոյն գործատրներուն ըստիպել որ ընդհանուր գործադուլին միանան։

Գործատրներու Թրուտ պարբերաթերը տեղեկացուց թէ փոխադրութիւններ հետեւանքով՝ երկուշաբթիի եւ երեքշաբթիի միջեւ, Ընկերացան շուրջ 60 թռիչքներ, բայց այսօր՝ օդակայանը վերադարձած էր իր բնականոն վիճակին։

Ցնծեա մամուլը, իր կողմէ, տեղեկացուց թէ «3000 անձեր դրաւեցին օդակայանը բողոքելու համար համայնավար կուսակցութեան 19րդ համագումարի՝ Ղարաբաղի հարցի նկատմամբ որեւէ պատասխան չտալուն դէմ։

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

«Այսօր Երեւանի մէջ, եւ երկրի տարածութեան մեծ մասին վրայ, նկատելի մասը – եթէ ոչ մեծամասնութիւնը ճարտարարուեստական եւ չինարարական հաստատութիւններուն, եւ հանրային փոխադրութեան, կը շարունակէ գործադուլը» մատնանշեց Իզվեսթիա պաշտօնաթերթը։

Բայց եւ այնպէս, Երեւանի թղթակիցը հաղորդեց թէ քաղաքի մեթրոն կը գործէր եւ ձերի ճամբորդութիւններ կը նուիրէր համաձայն գործատրներու խնդրանքին, աւելցընելով թէ զօրքերը, որ երկկ մօտեցած էին Երեւանի Օդեւրայի հրապարակին, արդէն լքած են դիրքերը։

Արմենփրէսի պատասխանատուն մատնանշեց թէ փոխադրութեան միջոցները կը բանէին անկանոն կերպով, եւ վաճառատունները գոց կը մնային՝ յաջորդական Գրկ օրը երկրորդ քաղաք՝ Լենինական մէջ, բացի մէկ հասատատութենէ, բոլորն ալ կ՚աշխատին բնականոն կերպով՝ ըսաւ լրագրողը։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱԿԱՆԱՒՈՐ ԸՆԿԵՐԱԲԱՆ ԿԻ ՍՕՐՄԱՆԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ԹԵՐԹ «ԼԱ ՆԱՍԻՕՆ»Ի ՏՈՒԱԾ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

ԱԶԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՊԱՏԿԱՆԻ ԱՆՈՆՑ ՈՐՈՆՔ ՉԱՅՆ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵՆ ԱՌԱՆՑ ԻՐԵՆՔ ՉԻՐԵՆՔ ՑՈՒՑԱԴՐԵԼՈՒ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ԸԼԼԱԼԸ ՉԻ ՆՇԱՆԱԿԵՐ ՄԻԱՅՆ ՁԳԵԼ ՈՐ ՈՒՐԻՇՆԵՐ ԽՕՍԻՆ, ԱՅԼԵՒ ԸՆԴՈՒՆԻԼ ՈՐ ՆԱԵՒ ՈՒՐԻՇՆԵՐ ԿՐՆԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ՈՒՆԵՆԱԼ

Գուշոս Այրէս.– «Ֆրանսայի մատրակաի մը պարտականութիւնը Արժանթինի ազգով» դասեր տալ, կամ պարտաւոր նմայշներ առաջարկել չէ այնքան՝ որքան մասնակցել գաղափարներու փոխանակութեան եւ հետեւել խորհրդածել:

Ազգի իրաւունքի մէջ գործող չուլի զարգացումի եւ ընկերաքաղաքական «նոր տիպար» մը, բայց եւ նպէս, ինծի կը թուի, գործին ունին բազմաթիւ հանրական սկզբունքներ, ատրակաց բոլոր ընկերութիւններուն համար, որոնք կը պարտին առաջարկել Արժանթինի համար յատուկ ախտանշում եւ համապատասխան լուծումներ:

Արժանթինի պարագային՝ ներեւ կը թուի ինծի որ այս ազգը չի տառապիր այնքան ազգական մասնաւոր ճակատագրէ մը՝ որքան սխալ գաղափարներու ամբողջութենէ սխալ գաղափարները ըսելով հասկնալ առանձին որոնք ի զօրու չեն, կամ բոլորական չեն, արդիական գետնի վրայ: Պիտի ըսեմ միայն հինգ պարագաներ:

Ա. Արժանթինցիները պէտք չունին իշխանութեան, այլ ազգով՝ ձեւով մը, ժողովուրդ մըն են, կրաւորական անձնական, որ կը ձգտի ապահովել երկաթէ ձեռքով մը ըլլայ տնտեսական թէ ազգական մարզերու մէջ: Ազգի մէջ՝ որեւէ ժողովուրդ իշխանութիւն չի ցանկար եթէ արժանթինցի ժողովուրդը երբեմն կ'ախորժի անձնականութենէ՝ որովհետեւ այս վերջինը ստեղծած է ազգային հիմնարկներու– ընայ ազգի արժէքազարկուածքին համար, իշխանութեան ձեռքը լաւ միջոց է անկարելիութեան մատնելէ անձնական ապահովութիւն տնտեսական վտանգին դէմ, եւ պետութեան մէջ նետելու քաղաքականութիւնը՝ որպէս վերջնական նպատակ:

Բ. Տնտեսական հաւասարակշռութիւնը: Ներկայ սխալ գաղափար մըն է տնտեսական հաւասարակշռութիւնը: Եթէ կարելի է ազգի մէջ ընդհանրական ազգի ազգ բոլոր մարդիկ ազգապէս են, հարցը նոյնը չէ ազգային ներդրումներու ստեղծագործական ազգային: Ոմանք ազգ գործի կոչում ունին քան ուրիշներ: Այս ձեռնհասները ինքնաբերական իրաւունք չունին մասնաւոր մեծարանքի, բայց եթէ անհետանան ծանր տուրքերու, մշտական տարհամարհանքի դիմանակալութեան եւ պետութեան միջամտութեան հետեւանքով՝ տնտեսութիւնը կը կորսնցնէ իր մղիչ ոյժը: Ինչ որ կը մնայ՝ լծակներն (սանձերը) են միայն:

Գ. Երրորդ սխալ գաղափարը, որ առաջինին հետեւանքն ներէն մին է, կը կայանայ «սակաւապետութիւնը» որակելու մէջ, լաւագոյնս վարկաբեկելու համար բոլոր հարըստութիւն ստեղծողները: Սակաւապետութիւն բառը կը թոյլատրէ որ չի ճանչցուի մինչեւ իսկ նոյնինքն Գաով Մարքսի Գուրժուազիայի վերագրած պատմական դերը: Եթէ Գուրժուազի մը փոխանակ ներդրում կատարելու՝ սակաւատէր կը գառնայ եւ չհամադիտութիւն (especulación) կ'ընէ· Ոմա՞ն պիտի ըլլար յանձնաքը, եթէ ոչ պետական դրութեան մը որ կը քանդէ ներդրումի առարկայական պայմանները:

Դ. Չորրորդ սխալ գաղափարը, դարբնուած մասնաւորապէս Սեփակի (CEPAL) տրնտեսագէտներու կողմէ, ծանր ճարտարարուեստի իտէալականացումն է՝ դիտուած մեր օրերու Ազոռանիտներուն պէս, մինչ հողագործութիւնը եւ սպասարկութիւնները անարժան գործունէութիւններ համարուած են:

Այս դիցաբանութեան թէքնիք թարգմանութիւնն է պաշտպանականութիւնը (proteccionismo), եւ հողագործութեան չահագործումը պետական գանձէն: Այս տիպարը յաղողեցաւ միայն ստեղծել թերի հանրային մարզ մը: Այս կացութեան առաջին զոհերը եղան համեստ եկամուտի տէր արժանթինցիները՝ դատապարտուած գնելու չափազանց սուղ գիներով միջակ ապրանքներ:

Ե. Հինգերորդ եւ վերջին սխալ գաղափարը, «օտարին –որպէս քաւութեան նոխազ» նետել բոլոր պատասխանատուութիւնները: Արդ՝ բանի մը չի ծառայեր հարց տալ թէ Միջազգային Շուկան արդար է կամ ոչ, Շուկան արդիւնագործ է, եւ ընդվզումը ոչ արդիւնաբեր:

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՍԽԱԼ

Առ ի ամփոփում, Արժանթինի իրեսայլօդրդ կառավարութիւններու Ռազմավարական սխալը, ինծի կը թուի, կը կայանայ «Ազգային կարողութիւնը» եւ «զարգացումը» իրարու հետ չփոթած ըլլալու մէջ: Իրաւ զարգացումը, եւ ես պիտի աւելցնէի իրաւ կարողութիւնը, կը կայանայ մարդկային բոլոր միջոցները զօրաշարժի ենթարկելու մէջ. բան մը՝ որ Արժանթինն չ'ըներ. ինչո՞ւ:

Ամէն բանէ առաջ, պէտք չէ վարանիլ յանձատրները մասնակից ընելու, չեմ ըսեր վիրենք պատժելու համար, սակայն պարտիմ դիտել տալ որ սխալ գաղափարները չեն ծներ իրենք իրենցմէ: Քաղաքական իշխանութիւնը զործադրութեան չի դներ սխալ գաղափարները՝ մինչեւ որ այս վերջինները չի վաւերացուին մտաւորականներու կողմէ: Արժանթինցի մտաւորականները –այս չեղումը ընծայելով է բոլոր երկիրներուն մէջ– զարբնած են իւէալ տիպարներ, որոնք որեւէ առնչութիւն չունին իրականութեան հետ: Անոնք կը նախընտրեն փոխել իրականութիւնը, քան թէ իրենց պատկանող տիպարը:

Այս իշխելասէր կեցուածքը կարելի է ճանչնալ բազմաթիւ քաղաքացիական պատերազմներու եւ անօթութեան կացութիւններու մէջ: Արժանթինցի ազատականները նաեւ ունին իրենց պատասխանատուութեան բաժինը: Ցաւօք՝ իրենց հարազատ փիլիսոփայութեան հետ հակասական եղած են անոնք: Ընկերվարականութիւնը որ իր սկիզբներուն՝ ընկերութիւնը արդիացնելու սահմանուած չարժում մըն էր, յաճախական կերպով կերպարանափոխուեցաւ եւ վերածուեցաւ պահպանողականութեան գործիքի մը, փոխանակ ընդարձակելու փոքր եւ մեծ ձեռնարկչներու ըրջանակը՝ Ազատականները աւելի եւս նեղցուցին զայն, նախընտրութիւնը տրուեցաւ աւելի եկամուտին՝ քան գործառնութեան:

Այս «մակոյթ» կեցուածքին աւելցաւ նաեւ վախը զանգուածներէն եւ ժողովրդավարութենէն: Այնպէս որ զանգուածներ ժամանակին ներս լաւ հակցուեցաւ եւ վերըստացուեցաւ Խութիսիալիստներէն (փերոնիսթներ) մինչ կրնար կազմակերպուիլ ազատականներէն:

Առ ի ամփոփում՝ ոմանք կրնան հարց տալ եթէ տակաւին պէտք է ազատական ըլլալ Արժանթինի մէջ· տրուած ըլլալով որ այս բառը այնքան խաթարուած է պատմութենէն: Պատասխանը այո՛ է, պայմանաւ որ վերադարձուի այս վերջինին իր իսկական իմաստը եւ բառը վերստին գրաւուի իր բովանդակութիւնը: Զկայ աւելի լաւ ոչ ալ աքանչելի բառ, պայմանաւ որ իր իմաստը թափանցիկ դառնայ Ազգին ամբողջութեան:

Այս վերանուանումը կ'ենթադրէ ձեւակերպել պարզ եւ ժողովրդական ծրագիր մը· Սոյն ծրագիրը կրնայ կազմակերպուիլ երկու նիւթերու շուրջ: «Օրինական Պետութիւն» եւ «Հաց Ընկերութիւն» եւ «Հաց Ընկերութիւն» եւ «Հաց Ընկերութիւն»:

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ ԿԸ ՊԱԿՍԻ

Ազատականները դէմ չեն պետութեան այլ ի նպաստ օրինական պետութեան մը: Պետութիւն մը որ վերջապէս պիտի վերածուէր յարգանքի արժանի եւ նախատեսելի· Ուրեմն իրական վիճաբանութիւնը խորհրդարանական կամ նախագահական դրութիւններու միջեւ չէ, ապա թէ ո՛չ՝ սահմանադրական կամ սահման չունեցող պետութիւններու միջեւ: Այլ խօսքով՝ ինչպէ՞ս ձերբազատուիլ քաղաքական կամ տնտեսական ատատապետութենէն տեւական կերպով: Ինծի կը թուի թէ պատասխանը պարտի ըլլալ երեսակայական· Ինչ որ կը պակսի Արժանթինի՝ մասնաւոր հաստատութիւն մըն է որուն միակ առաքելութիւնը պիտի ըլլար սահմանադրութիւնը յարգել տալ, եւ արգիլել որ իշխանութիւնը անցնի իր բնական սահմանները անդին: Միացեալ Նահանգներու մէջ՝ ասիկա Գերագոյն Ատեանին պաշտօնն է, սակայն Արժանթինի մէջ իրաւաբանական աւանդութիւնը բաւարար զօրաւոր չէ, որքան նմանօրինակ պաշտօն մը կատարելու համար:

Ուրեմն՝ կ'առաջարկեմ, տեսակ մը սահմանադրական Մերակոյտի ստեղծումը, երրորդ խորհուրդ մը որուն միակ առաքելութիւնը պիտի ըլլար յարգել տալ օրինական պետութիւնը: Որպէսզի օրինաւոր ըլլայ, անհրաժեշտ պիտի ըլլար որ ընտրուէր ընդհանրական քուէով, երկաթատէս եւ ոչ նորոգելի պաշտօնավարութեամբ կարելի պիտի ըլլար, այս ձեւով, ակընկալել որ, անոր անդամները յարաբերաբար զերծ ըլլան ճնշումներէ:

Բացի իրաւունքը յարգել տալէ՝ այս Մերակոյտը պարտի իր հակակշռին տակ պահել գրամական չրջաբերութիւնը եւ ապահովութեան դէմ պայքարը: Անհրաժեշտ չէ չափազանցել այս երկու պաշտօններուն կարեւորութիւնը եւ զանոնք կուսակցութիւններու քաղաքական բնագրէն մեկուսացնելու պէտք:

Ազատական ծրագրի մը տնտեսական բացումը, ինծի կը թուի թէ ենթակայ է այս քաղաքական նախընթացին: Առանց օրինական Պետութեան՝ չեմ հաւատար որ կարելի ըլլայ տնտեսական «ապազօռում» ակնկալել:

Տնտեսական բացումը կարելի է կազմակերպել չորս նիւթերու շուրջ: Իրական դրամ մը, կանոնագրական խորհրդատուներու ընդում, ներդրումներու օրինագիրք մը եւ վերադարձ Պետութեան ընկերային չատուկ պաշտօնին:

Ինչ կը վերաբերի դրամին՝ պարտիմ մատնանչել միմիայն որ չի կրնար դրամական կայունութիւն գոյանալ առանց հանրային մարդին հաւասարակշռութեան, հետեւաբար ամէն պայքար արժէքազրկումի դէմ՝ պարտի ըլլալ նախ եւ առաջ հանրային մարզի վերաասահմանումը· Չեմ կարծեր որ ձանձնականացումը ըլլայ լուծումը: Այս հարցով դժուար է, գրեթէ անկարելի նըպատակադրել անոր հաւասար որ գնողներ չկան, կամ անոր համար որ վիճիկի են վանդները՝ ընկերային խանգարումներու:

ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԵՆԱՇՆՈՐՀՆԵՐԸ

Ինծի կը թուի թէ լաւագոյն լուծումը՝ պաշտօնական կանոնագրութիւններու ընդունումն է· Եթէ անձնական մարզը կարող ըլլար ուղղակի մրցակցութեան մտնել բոլոր հանրային մենաշնորհներուն հետ, հանրային մարզը ստիպուած պիտի ըլլար յարմարիլ, կամ հետզհետէ անհետանալ, իսկ անձնական մարզը վաւերացնօրէն ցոյց տալ իր գերակայութիւնը:

Այս տնօրինումը պարտի կատարուիլ յաջորդաբար ուրեմն՝ հանդուրժելի կերպով· Պարտի ըլլալ ստեղծագործ այնպիսի կերպով որ աւելի

(ՇԱՐ.Ը 14-ՐԴ ԷՋ)

Ֆ.Ն.Ա.Ի.Կ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ԿԻՆԵՐՈՒ ԼԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԸՆՏՐՈՒԱԾ

Լոս անճելըսաբնակ Ֆնարիկ Պօյաճեան, որ միջազգային ճանաչումի արժանացած է իր անգիտագիր բանաստեղծական գործերուն համար, վերջերս նախագահ ընտրուած է «Ընչրնըլ Լիկ ալ Ամերիքըն Բեռնուիմեն» ընկերակցութեան Սանթա Մոնիքայի մասնաճիւղին: Պաշտօնի կոչման հանդիսաւոր արարողութիւնը տեղի ունեցած է Մայիսի 11-ին, երբ Ֆ. Պօյաճեան նախագահական խորհրդանշանը ըստացած է նախկին նախագահ՝ Մարիոն Պարիւէն:

Նշենք նաեւ, որ Լիկը, որուն կեդրոնատեղին կը գտնուի Ուաշինկթըն մայրաքաղաքին մէջ, հիմնադրուած է 1897 թուականին, եւ Միացեալ Նահանգներու զանազան շրջաններուն մէջ ունի աւելի քան 350 մասնաճիւղեր: Կազմակերպութեան շարքերէն ներս իբրեւ անդամ կ'ընդունուին ճանաչում գտած արհեստավարժ կին գրողներ, երգահաններ եւ արուեստագէտներ:

Ֆ. Պօյաճեանը երկար տարիներէ ի վեր գործունեայ անդամ եղած է Նէյընըլ Լիկի Սանթա Մոնիքայի մասնաճիւղին: 1984ին նոյն մասնաճիւղը նէյընըլ Լիկի Գալիֆորնիոյ շրջանի համագումարին զայն ընտրած է իբրեւ «Նուաճում արձանագրած կինը» (Ուումըն ավ աչիվմընթ):

1987ին Ֆ. Պօյաճեանին շրջոհոած է Ուըրլտ ավ Բոյէթրի ընկերակցութեան Բանաստեղծի Ոսկեայ Պարգեւը»: Վերջերս ան նաեւ ընտրուած է Գալիֆորնիա Ֆեոերչըյշըն Միուղիք Գլապի բանաստեղծական բաժնի ատենապետը: Այս Գլապի վերջին երաժշտական հանդէսը տեղի ունեցած է քանի մը շաբաթ առաջ՝ ամերիկացի հռչակաւոր երգահան Հենրի Մանսինիի ապարանքին մէջ:

Ֆ. Պօյաճեան հեղինակն է լոյս ընծայուած բանաստեղծական չորս ժողովածուներու.— "In Search of Life" (1978), "The Lighted Broom" (1984), "There Is No Time" (1985), որ ձ. Պարու Ռեստրիի ձեռամբ թարգմանուած է նաեւ հնդկական Թելուկու լեզուին, եւ "From the Beginning to the Beginning" (1986), որ ունի սպանիերէն լեզուով տարբերակ մը եւս՝ Սու.Սի.Էյ.էյչն Մարիա Պենիթէզի թարգմանութեամբ:

Ֆ. Պօյաճեան, որ բազմաթիւ մրցանակներու տիրացած է իր բանաստեղծութիւններուն համար, մասնակցած է Ուըրլտ Գոնկրէս ավ Բոյէթսի վերջին հինգ համագումարներուն: Մատրիտի մէջ գումարուած ծրդ. Գոնկրէսին՝ Ուըրլտ Նունվըրսիթիին անոր չնորհած է պատուոյ տոքթորական տիտղոսը, իսկ Հրդ Գոնկրէսին, գումարուած Մարոքի Մարաքէշ քաղաքին մէջ, ան կրկին ստացած է պատուոյ տոքտորական մը Ուըրլտ Աքատեմի ավ Արթս էնտ Կալչըրի կողմէ, երկուքն ալ գրական ասպարէզին մէջ իր արժանագրած նուաճումներուն համար: Պօյաճեանը անձնազիտան է այս Ուըրլտ Աքատեմիին, որուն հովանաւորչութեամբ կը կազմակերպուին բանաստեղծական միջազգային համագումարները:

Եւ վերջերս՝ Ֆնարիկ Պօյաճեանը մասնաւոր հրաւէրով գրած է զանազան հեղինակներու բանաստեղծական ժողովածուներու քննադատականները, յառաջաբաններ եւ կամ ներածութիւնները:

Գ. Ճ. ՄԻՀԷԼ

Հ. Ռ. Ը. Մ. ՄԵԼԳՈՆեԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ Նիկոսիա

1988 - 89 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒԻԼ ՓԱՓԱՂՈՂՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

1. Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը Սփիւռքի հայկական խոշորագոյն երկրորդական գիշերօթիկ վարժարանն է:
2. Հաստատութեան մասնաւոր հոգածութեան առարկան է իր սան-սանուհիներուն ջամբել հայեցի տոհմիկ կրթութիւն եւ դաստիարակութիւն:
3. Այս նպատակին կը ծառայեն նաեւ արտադասարանային բազմազան եւ հարուստ ձեռնարկները, գործունէութիւնները:
4. Հաստատութիւնը կու տայ երկրորդական համապարփակ կրթութիւն: Ուսանողները կը մասնակցին Լոնտոնի համալսարանի Ջ.Ի.Սի.Իի Սովորական եւ Ցառաջացեալ մակարդակներու քննութեանց: Նաեւ կը պատրաստուին համակարգիչ (Քոմփիւթըր) գիտութեան, Լոնտոնի Առեւտրական Գրասենեակի եւ Ամերիկեան **TOEFL**-ի քննութիւններուն: Այսպիսով շրջանաւարտները իրատուէք կ'ուսնեման իրենց ուսումը շարունակելու ինչպէս Հայրենիքի, այնպէս ալ Եւրոպայի եւ Ամերիկայի համալսարաններուն մէջ:

Ցաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել, ինչպէս նաեւ դիմումնագիրները ներկայացնել Հ.Ռ.Ը.Մ.-ի գրասենեակ:

ՅՈՐԴՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՊԱՏԿԱՆԻ...

(ՇԱՐ. 18-ՐԴ ԷՋԷՆ)

գործեր հայթայթէ քան ընդհ. Այս վերջին տեսակէտը ակնեռւորէն հիմնական է:

Երրորդ տեղին մէջ նշեցի դրամական ներդրումներու օրինազօրի անհրաժեշտութիւնը. Օրինագիրք մը որ պիտի ծառայէր թէ՛ ազգային եւ թէ՛ օտար ներդրումներուն:

Այս կրնայ դրուիլ սահմանադրական Մեբակոյտի քննութեան ներքեւ, եւ պիտի թղլատրէր Արտաքին Պարտքի հարցը ներկայացնել հեռանկարային, ոչ թէ յետադայեաց կերպով:

Արդարեւ սոյն Պարտքին համար հրաշագործ լուծում չկայ, բացի այժմու ատիճանաւորումի եւ փոխարկումի դասաւորումէն:

Կարեւորը՝ հարց տալ ի թիվ ինչ պայմաններու տակ ազգային թէ միջազգային դրամագլուխները կրնան վերադառնալ եւ ներդրուիլ Արժանթինի մէջ:

Այս է իսկական հարցը ու խարհի մը մէջ ուր արդիւնաբեր ներդրումի պատեհութիւնները վերջին ծայր հազուագիւտ դարձած են: Ինչ է արժանթինեան պատասխանը այս մարտահրաւէրին:

Վերապէս, անհրաժեշտ գիտութեան ընկերային գործը կեդրոնացնել աւելի ազդեցութեան վրայ: Արժանթինեան գիտութեան տարբանութիւնը այն է՝ որ կը մեծնչորհէ հարուստները: Որքան աւելի մօտ ըլլան – պաշտօնեաներ, յաճախորդներ, մատակարարներ – այնքան աւելի կ'օգտուին անոր առաւելութիւններէն: Եւ որքան աւելի հեռու ըլլան – աղքատներ, հիւանդներ եւ անուսներ – այնքան պակաս նկատի կ'առնէ, լուսանցքի վրայ ձգուածները. Մինչ հակառակը պէտք է ըլլար:

Վերջ դնենք արժանթինեան պետութեան մը տարաբանութեան, որ ի՛րիկ ինչ որ չի գիտեր ընել, եւ չ'ըներ ինչ որ պարտիր գիտնալ ընել, Թող Պետութիւնը կատարէ ի վերջոյ իր պետական պաշտօնը, այսինքն, քաղաքացիին ֆիզիքական, ընկերային եւ տնտեսական ապահովութիւնը երաշխաւորել: Ազգերու փորձառութեամբ՝ Օրինական Պետութեան եւ Շուկայի Տնտեսութեան համադրութիւնն է որ միանգամայն յառաջդիմութեան մղած է եւ տնտեսական հարստութիւնը եւ ներմուտ վերաբաշխումը: Միայն Շուկայի (ազատ) Տնտեսութիւնն է որ ազգային հաստատութեան մը մէկ կը բովանդակէ բոլոր անհատները:

ՄՏԱՀՈՐԱԿԱՆ ՀԱՄԵՍՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՁԱՐԳԱՆՔ

Թէ որո՞ւ կը պատկանի նը մասնորինակ ծրագիր մը պաշտպանել, Ո՞ր մէկ կուսակցութեան, կամ դեկավարի ամբողջական պատասխանատուութիւն կը տուգանէ պետութիւնը որ «Օրինական Տնտեսութեան» մը եւ «Բաց Տնտեսութեան» մը կողմնակիցները կը գտնուին բոլոր կուսակցութիւններուն մէջ: Ազատակա-

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՋԱՐԱՄԵԱԿԻ ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆՑ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԻՒՐԵՐԸ. ԱՋԻՆ՝ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՎԱՋԳԷՆ Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ

ՈՏՆԱԿՈՒՆԴԱԿԻ ԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՆՈՐՈԳՈՒԻ

(ՍԿԶԲ-ԻՆ ԷՋԷՆ)

...Հետ – Ռոմենակո-...մարզուհի, Ռեյջանի ...եւ Վորոնէյի ...խումբերուն հետ եւ զանոնք պարտութեան մատնած է 2-1, 1-0 եւ 2-1 արդիւնքով:

Խումբին մարզիչն է Գագիկ Ծատուրեան, որ աշխատած է Հայաստանի Հոկտեմբերեանի «Սպարտակ» խումբին հետ:

ԱՏՐՊԷՅՃԱՆՑԻՆ ԱՅՍՕՐ ԵՒ ԵՐԷԿ...

...թերթի «Ռոկրոմֆոնե-...տարեմուտին 1920–ա-...ամերիկեանները, երբ ա-...ազգային թուրքը բար-...նոյն միջոցները ի ...զէր ոչնչացնելու ...ոյութիւնը: Այս առ-...տարակներէն երկու ...վայութիւններ, ո-...մէկուն հեղինակն է ...ամէն սովետական մե-...գիակարներէն՝ Սեր-...նիկիձէ, երկրորդը ...ղ գիտնական Հրաչ-...եան:

...պատուոր պրոած գի-...պատրաստած եղած քաղաք-ներ, երեխաների եւ կանանց յափշտակում: Անցեալ տարի, նախքան սովետական իշխանութեան հաստատումը, հայկական Ծուշի քաղաքը խաւտառակ ձեւով ոչնչացնելը, բռնաբարութիւն, կոտորած, երեխաներին ու կանանց հորերն ու ձորերն ու անդունդը գցելը, - այս է Անդրկովկասում ճացիոնալիզմի տիրապետութեան անփառունակ շրջանը: Կ'անցնի ժամանակ, կրքերը կը մեղմանան, եւ մեր սերունդները աւէ՛ծքով կը յիշեն նրանց ովքեր եղել են այս նողկալիութեան յանցաւորները»: (Կ. Գ. *Օրլոնիկիձէ, Ընտիր յօդուածներ եւ ճառեր, Երեւան, 1950 թ.*, էջ 75):

ՍԵՐԿՕ ՕՐՋՈՆԻԿԻՁԷ

«...Ազգամիջեան կռիւներ ժամանակ ատրպէյճանցի ազգայնամոլները գիշերային յանկարծական յարձակում գործեցին հայոց վրայ եւ կրակ տուին: Այդ գիշերը ուժեղ քամի էր: Քամին տարածեց հրդեհը, չոր թախթափուշերը ահշտութեամբ վառուեցին ամբողջ քաղաքը հրոյ ճարակ դարձաւ: ...Այսպէս դատարկուեց Ծուշին եւ մեռաւ»: (*Հր. Աճառեան, Կեանքիս յուշերից, Երեւան, 1967, էջ 255*):

ՀՐԱՉԵԱՑ ԱՃԱՌԵԱՆ

ՍԵՐԿՕ ՄԻԿՈՅԵԱՆ ԿԱՄԲԱՍՏԱՆԷ ԻՐ ՀԱՅՐԸ՝ ԱՆԱՍՏԱՍԸ

(Լ.Ջ-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...մահը 1966:

Միկոյեան անչուշտ չի ...պատրական մեղա-...էր այն ամէն մաքրա-...ներուն մէջ ցորա-...հրահանգէր: Ըստ ...ին ալ կը սպասէր ...եւ մտադրած ...նիկ անձնասպան ըլ-...կանդրժ ինք պա-...է Պերիայի եւ ...ի հետ Հայաստանի մէջ գործադրուած մէկ մաքրագործումին: Ան տեղեկագիր մը գրած է նաեւ Գաղտնի եւ Քաղաքական սպասարկութիւններու վրայ:

Անաստաս Միկոյեան Փոլիտպիւրոյի մաս կազմած է 1935ին: Ստալին իւրաքանչիւր անդամի գրաւոր վաւերացումը կ'ուզէր իր բոլոր ծրագիրներուն համար: Մերժել՝ կ'նշանակէր իր հօտ մահը, «այլ ևս՝ ևս ոչ կնոջ, միևչ հինգ որդիները՝ 9էն 16 տարեկան՝ պիտի ճանչնային ցաւագին բախտը ժողովուրդի թշնամի զաւակներուն»: Ու նաեւ, անոր եղբայրը Արտէմ Միկոյեան, համբաւաւոր Միկ օդանաւերու գիւտարարը, պիտի դատապարտուէր որպէս «խափանարար»:

ԹԵՐԶԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ 15,000 ՏՈԼԱՐ ԿԸ ՆՈՒԻՐԷ...

...ԲՐԴ ԷՋԷՆ)

...յաձանիին մէջ իրեն ...ել նաեւ իր տիկինը՝ ...Թերգեան, ինչպէս ...ը ընտանիքին անդամ-...Թերգեան ընտանիքին ...ն եղած է նուիրատո-...մը յատերժացնել ...իրենց հարազա-...Թերգեանին, որ ...էն մահացաւ երե-...տարեկանին: Գիրքը, ուրեմն, նուիրուած պիտի ըլլայ ողբ· Գրիգոր Թերգեանի յիշատակին: Գիրքին բոլոր դիմանկարները սիրայօժար նկարած է տաղանդաւոր արուեստագէտ Տոքթ· Զաւէն Ճապուրեան: Այս գիրքին հրատարակութիւնը պիտի իրականացնէ Թէքէեան Մշակութային Միութեան, ինչպէս նաեւ Թերգեան ընտանիքին հիմնական նպատակներէն մէկը, որ է՝ Հայկական Դատի նուիրուած բովանդակալից գիրք մը սեփականութիւնը դարձնել անգլիախօս մեր նոր սերունդին եւ հայկական դատով հետաքրքրուող օտար մըտաւորականներուն:

Գիրքը տպագրութեան յանձնուած է եւ արդէն լոյս պիտի տեսնէ յառաջիկայ աշնան:

ՊԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՊԱՏԿԱՆԻ ԱՆՈՆՑ ՈՐՈՆՔ ԱՅՑ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵՆ ԱՌԱՆՑ ԻՐԵՆՔ ՉԻՐԵՆՔ ՅՈՒՅԱԴՐԵԼՈՒ

(Ա.ՄԿ ԷՋԷՆ)

...ուրեմն ունի Ար-...համար նոր տիպար ...կուտը, պայ-...տարազատորուի ...բառերով եւ ...էյլ խոխոջուն մե-...քեան: Ազատակա-...կը պատկանի անոնց որոնք զայն կը պաշտպանեն եւ կը փառաւորեն:

Վերջին դիտողութիւն մը՝ Ազատականութիւնը ամէն բանէ առաջ մտաւորական հաստատութեան եւ ուրիշները մեստութեան եւ ուրիշները յարգելու անձնական կեցուածք մըն է. ժողովրդավարական ըլլալ չի նշանակեր միայն՝ ձգել որ ուրիշները խօսին, այլ նաեւ ընդունիլ որ ուրիշներ կրնան իրաւունք ունենալ:

Թարգմանեց Ն.Գ.

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 82

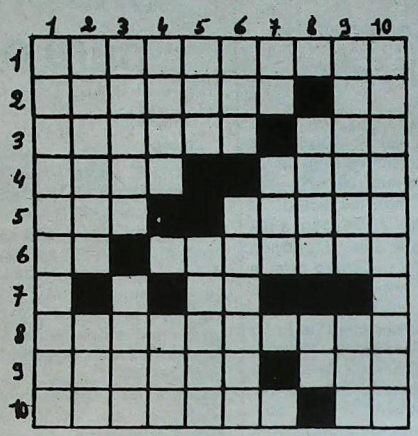

«Ուռն մէկ գիր հաշուել

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.– Պայազատ: 2.– Բախտաւոր – աջէն ձախ՝ յարգի բար: 3.– Գուրակ – ծերբուած: 4.– Ասպար – աջէն ձախ՝ փութով: 6.– Աջէն ձախ՝ թռանշան – կրակը խափանէէ: 6.– Կէս սլաք – աջէն ձախ՝ ամայութեան: 7.– Տիւ մը: 8.– Դեղնցիկ լայն տերեւներով բարձր ծառ մը հոմանիշը իբր իգական յատուկ անուն կը գործածուի: 9.– Վերեւի տրուած բացատրութեան մէջէն ածական մը – հէքիաթներու սկիզբի բառ: 10.– Դիւրավառ:

ՈՒՂՂԱՀԱՑԵԱՑ

1.– Տղայամիտ: 2.– Գաղթող մեծ թռչուն որ կը սիրէ բոյն շինել կտուրներուն վրայ – պոչ: 3.– Նկեղեցիի մաս – մոծակ: 4.– Անգրագէտ – վարէն վեր՝ աչք: 5.– Ժխտել բայէն 3 տառ – վիթխարի: 6.– Ունջ – վարէն վեր՝ ձեռք բերեմ: 7.– 1020 – վարէն վեր՝ ողջագուրէ: 8.– Վարէն վեր՝ անպատուութիւն – գալուստ: 9.– Գունադեղ – վարէն վեր՝ ուզած ձեւը կ'առնէ: 10.– Նրբացած:

ԼՈՒԾՈՒՄ ԹԻՒ 81 ԽԱՉԲԱՌԻ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.– խարազանել
2.– Կոմիտաս
3.– իլ – էլէր – պա
4.– շեր – նալ – մառ
5.– նովա – ատամ
6.– նոճի – էրաւ
7.– ճեռի – վարժ
8.– կոծ – նիշ – լաւ
9.– ահ – գադիշ – գո
10.– երգարան
11.– եղեռնական

ՈՒՂՂԱՀԱՑԵԱՑ

1.– ծիրանի ծառ
2.– հորովել
3.– եկ – շոճիկ – եղ
4.– նոր – ճիւ – երգ
5.– ամէն – նագո
6.– վայել – փիդան
7.– ատեր – արիչ
8.– բար – վէմ – շակ
9.– աս – մարալ – նա
10.– պատարագ
11.– կուժ ն առայ

Su café molido
al gusto oriental

Gran Visir

Boedo 510.
T.E.: 97-4763

Centro Cultural General San Martín

Cabaret de las artes

Este ciclo cultural, creado y dirigido por Felisa Kuyumdjian, tendrá una nueva manifestación el miércoles 27 de julio, a las 20.15,en la Sala "F", donde la autora dialogará con la actriz y pintora **Rachel Lebenas**, quien también interpretará poemas de León Felipe, Jacques Prévert, Walt Whitman, Rafael Alberti, Nicolás Olivari, Osvaldo Rossler y otros poetas conocidos. Ilustrará, en danza, **Patricia Russo.**

La entrada será libre.

Egresados mekhitaristas

Comunicamos que entre los Egresados del Colegio Mekhitarista que viajaron a Europa y Armenia, según informáramos en nuestra *edición anterior, también estuvo el joven* **Fernando Boudourian.**

Una encrucijada para el Kremlin

Dijo Clarín:

La 10ª Conferencia Extraordinaria del PCUS no logró resolver los reclamos armenios; por ello, el conflicto ha vuelto a reanudarse y con mayor crudeza. La "glasnost" sigue zigzagueando por Moscú, pero en la agenda del pueblo armenio están anotados otros temas.

Hasta el momento, las protestas no violan las reglas soviéticas. A pesar de que la manifestación que hubo días atrás en el aeropuerto de Erevan originó hechos de violencia entre los participantes y las tropas soviéticas, a las que se dió la orden de reprimir.

Si se tiene en cuenta que todas estas protestas han comenzado a poner sobre el tapete la forma en que fueron sofocadas las anteriores, es posible que se comienze a cuestionar cada vez más el propio poder del Estado. Pero el problema de la República Soviética de Armenia requiere hoy de una mano diestra. No obstante, lo que los armenios quieren no es tan facil de brindar para los dirigentes que se hallan en el Kremlin. Lo que piden no es tan sencillo. Nogorny Gharabagh no limita con Armenia y es, más bien, una isla dentro de Azerbaijan. Tiene, además, una minoría azerbaijana que podría hacerse oir también en Moscú si avanzara la causa armenia.

En la memoria queda la historia. El Kremlin sofocó despiadadamente los anhelos de las minorías no rusas de la Unión Soviética durante siete décadas y, pese a la "glasnost" y a la "perestroika", tiene el poder de volver a hacerlo, si lo desea.

Sin embargo, la tarea del Comité Central -en la era reformista de Gorbachov- es resolver el problema en forma tal -según su enfoque- de reforzar la lealtad al sistema tanto por parte de los armenios cuanto por los azerbaijanos. En este esquema, los dirigentes de Moscú se encuentran con un "modelo para armar". Modelo, complejo sin duda, porque parece no cerrar.

COCINA

Ofsanna K. Guezikaralan

Carré de cerdo a la cerveza con salsa de cerezas

INGREDIENTES:

1 1/2 kg. de costillas de cerdo, en un trozo - sal - pimienta - 1 lata de cerveza - 1 ramito compuesto - 1/2 taza de aceite - fécula de maíz en cantidad necesaria - 6 manzanas grandes tipo Smith - 6 remolachas - 1 frasco de mermelada de cerezas - 2 a 3 cucharadas de mostaza - 1 limón.

PREPARACION:

Deshuesar el costillar, reservando el hueso entero. Limpiar muy bien la carne, dejándole la grasa; salpimentarla. Atar la carne dándole forma redonda. Ponerla en una asadera con el aceite y el ramito; dorar el carré. Echar la cerveza, tapar y dejar cocinar. Antes de bajar, echar dos cucharadas de mermelada y una de mostaza.

Pelar y rehogar las manzanas hasta que se cocinen, echar un poco de jugo de limón, hacer un puré y resecar.

Hervir las remolachas, pelar y resecar.

Poner en una cacerolita la mermelada y mostaza a gusto, con un poquito de agua; dar un hervor y retirar.

Reducir el jugo de limón, la cocción y espesar con la fécula; echar sobre la carne.

Servir aparte la salsa.

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEDIA BARTAMIAN

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales. Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

ORTOPEDIA OB Bartamian

Av. Belgrano 1699 Tel 45-5213 Bs. As.
Av. 7 Nº 1134 Tel. 3-4935 La Plata

ՅԱՒԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

«ՍԱՐԴԱՐԱԳԱՏ», Ռ.Ա.Կ. Հարաւ Ամերիկայի Շրջանային Վարչութեան անունով՝ խոր ցաւակցութիւններ կը յայտնէ Տիկ. Հայկուհի Պալասանեան Քեմանեանի եւ զաւակներուն՝ իրենց ամուսնոյն եւ հօր

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՔԵՄԱՆԵԱՆԻ

մահուան տխուր առիթով:

Նոյնպէս ցաւակցութիւն կը յայտնեն ՌԱԿ Պայքար Ակումբի անդամներ՝ Ընկ. Պարգեւ եւ Լուսի Տէր Կարապետեան, Տոքթ. Պետրոս եւ Արմէնի Պալասանեաններ իրենց մօրաքրոջ ամուսնին՝ Յովհաննէս Քեմանեանի մահուան առիթով:

COCINA ORIENTAL

Especialidades Armenias

Sra. Valentina

Tel. 791-2349

-Trabajos sobre pedidos-

Periodico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E. 771-2520
Horario de atención: *Lun. a Vier. de 10.00 a 19.00 hs*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 78.836
Director
MIHRAN SARAFIAN
Corresponsalia, receptoria de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Stepan Chahinian
Av. Coxingui 191 - Ap. 84
CEP. 0579 - Sao Paulo - SP
Brasil
URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-3114 Montevideo

cash

Enrique De La Cruz
PRESIDENTE

Lidia Guezikaraian de Martinez
DIRECTORA DE VENTAS

Buenos Aires: *Sarmiento 2232 - Tel. 47-9716/7346/2091/6714 - 48-8509/6826*
Mendoza: *San Martín 1173 - Tel. 248013 - 249733*
San Martín y Lavalle - Tel. 255919
San Juan: *Rivadavia y Tucumán - Tel. 223450 - 222020*

IATA 5556657